

Vlada Republike Hrvatske

**Dokument o ispunjavanju mjerila za zatvaranje poglavlja u područjima obuhvaćenim
Poglavljem 19. Socijalna politika i zapošljavanje**

Studeni, 2009.

Sadržaj:

UVOD	3
1. RADNO PRAVO	4
1.1. Zakon o radu.....	4
1.2. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	5
1.3. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	7
1.4. Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca	8
1.5. Pravosudna Akademija.....	10
2. ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU	13
2.1. Izmjene i dopune Zakona o zaštiti na radu.....	13
2.2. Odjel zaštite na radu, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	13
2.3. Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu	14
2.4. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu	15
2.5. Državni inspektorat	16
2.5.1. Broj službenika.....	18
2.5.2. Stručna usavršavanja i edukacija.....	20
2.5.3. Sudjelovanje u međunarodnim aktivnostima i projektima.....	21
2.5.4. Osigurana sredstva za obavljanje poslova.....	22
3. EUROPSKI SOCIJALNI FOND	22
3.1. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	22
3.2. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi	24
3.3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	24
3.4. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	25
3.5. Napredna izobrazba i obrazovanje	25
4. ANTI-DISKRIMINACIJA	27
4.1. Zakon o suzbijanju diskriminacije	27
4.2. Pučki pravobranitelj	27
4.3. Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom	31
5. JEDNAKE MOGUĆNOSTI	31
5.1. Zakon o ravnopravnosti spolova	31
5.2. Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova.....	31
5.3. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.....	34
5.4. Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske.....	34

UVOD

U okviru pred pristupnih aktivnosti za ulazak Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije Vlada Republike Hrvatske je 30. kolovoza 2007. godine donijela Akcijski plan za usklađivanje zakonodavstva i stvaranje potrebnih administrativnih kapaciteta za usvajanje i provedbu pravne stečevine Europske unije na pregovaračkom području Poglavlja 19. „Socijalna politika i zapošljavanje“ u cilju potpunog ispunjenja dodatnog mjerila za otvaranje pregovora u tom Poglavlju. Nakon pozitivne ocjene o ispunjenosti mjerila za otvaranje pregovora, Republika Hrvatska je predala svoje pregovaračko stajalište 07. travnja 2008. godine. Poglavlje je otvoreno na Međuvladinoj konferenciji 17. lipnja 2008. godine.

Zajedničko stajalište EU konstatira da se poglavlje može privremeno zatvoriti tek pošto se EU suglasi da su ispunjena sljedeća mjerila:

- Hrvatska treba izmijeniti Zakon o radu i Zakon o zaštiti na radu kako bi svoje zakonodavstvo na područjima radnog prava i zaštite na radu dodatno uskladila s pravnom stečevinom, te dokazati zadovoljavajući napredak u uspostavi odgovarajućih administrativnih struktura i sposobnosti provedbe, osobito kroz jačanje sustava inspekcije rada, te dokazati da će sve odgovarajuće administrativne strukture biti uspostavljene dovoljno na vrijeme prije pristupanja kako bi joj omogućile pravilnu provedbu pravne stečevine na tim područjima, kao i osigurati buduće upravljanje ESF-om, do trenutka pristupanja.
- Hrvatska treba donijeti anti-diskriminacijski zakon i novi Zakon o ravnopravnosti spolova kako bi svoje zakonodavstvo na područjima suzbijanja diskriminacije i jednakih mogućnosti dodatno uskladila s pravnom stečevinom, te dokazati zadovoljavajući napredak u uspostavi odgovarajućih administrativnih struktura, osobito potrebnih tijela za jednakost, i sposobnosti provedbe, te dokazati da će sve odgovarajuće administrativne strukture biti uspostavljene dovoljno na vrijeme prije pristupanja kako bi joj omogućile pravilnu provedbu pravne stečevine na tim područjima, do trenutka pristupanja.

U proteklom je periodu Republika Hrvatska dovršila aktivnosti na području dodatnog mjerila vezanog uz zakonodavne prilagodbe i njihovo usklađivanje, te je donijela Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08 od 21. srpnja 2009.), novi Zakon o ravnopravnosti spolova (NN 118/08 od 15. srpnja 2009.) kao i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu (NN 86/08 od 23. srpnja 2009., NN 75/09 od 30. srpnja 2009.).

Ovaj je dokument usmjeren je na napredak kojeg je Republika Hrvatska postigla na području stvaranja odgovarajuće administrativne strukture i sposobnosti provedbe svih obveza koje proizlaze iz relevantnih područja pravne stečevine kao i dodatnih mjerila (radno pravo, zaštita zdravlja i sigurnost na radu, priprema za buduće upravljanje Europskim socijalnim fondom, anti diskriminacije i jednakih mogućnosti), slijedeći ažurirani Akcijski plan za usklađivanje zakonodavstva i stvaranje potrebnih administrativnih kapaciteta za usvajanje i provedbu pravne stečevine (u nastavku teksta Akcijski plan). Dokument također sadrži i buduće aktivnosti koje je potrebno provesti u cilju pune provedbe pravne stečevine Europske unije do trenutka pristupanja.

1. RADNO PRAVO

1.1. Zakon o radu

U okviru nacionalnog radnog zakonodavstva, Zakon o radu opći je propis kojim su uređeni radni odnosi u Republici Hrvatskoj, osim ako su isti u određenim područjima uređeni posebnim propisima, kada se Zakon o radu primjenjuje supsidijarno. Tako su određeni radno pravni aspekti u sektoru prometa uređeni posebnim propisima kojima se uređuju zračni, pomorski, željeznički i cestovni promet, a posebnim propisima su uređeni i radni odnosi državnih službenika, pripadnika oružanih snaga i pripadnika djelatne policije.

Novim **Zakonom o radu**, koji je usvojen na sjednici Vlade RH 22. listopada 2009. godine, i potom upućen u saborsku proceduru, u nacionalno zakonodavstvo su prenijeti zahtjevi slijedećih Direktiva:

1. Direktivom 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 04. studenoga 2003., o određenim vidovima organizacije radnog vremena,
2. Direktivom Vijeća 97/81/EZ od 15. prosinca 1997., o Okvirnom sporazumu o radu s nepunim radnim vremenom, koji su sklopili UNICE, CEEP i ETUC,
3. Direktivom Vijeća 1999/70/EZ od 26. lipnja 1999., s obzirom na Okvirni sporazum o radu na određeno vrijeme, koji su sklopili ETUC, UNICE i CEEP,
4. Direktivom Vijeća 98/59/EZ od 20. srpnja 1998., o usklađivanju pravnih propisa država članica o kolektivnom otkazu viška radnika,
5. Direktivom Vijeća 2001/23/EZ od 12. ožujka 2001., o približavanju prava država članica u vezi sa zaštitom prava radnika u slučaju prijenosa poduzeća, tvrtki ili dijelova poduzeća ili tvrtki,
6. Direktivom Vijeća 96/34/EZ od 03. lipnja 1996. o Okvirnom sporazumu o roditeljskom dopustu, kojeg su zaključili UNICE, CEEP i ETUC,
7. Direktivom 2002/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002., kojoj se mijenja i dopunjuje Direktiva Vijeća 76/207/EEZ o primjeni načela ravnopravnosti muškaraca i žena s obzirom na mogućnost zapošljavanja, stručnog osposobljavanja i napredovanja te radne uvjete,
8. Direktivom Vijeća 94/33/EZ od 22. lipnja 1994., o zaštiti mladih ljudi na radu,
9. Direktivom Vijeća 91/533/EEZ od 14. listopada 1991. godine o obvezi poslodavca da obavijesti radnike o uvjetima koji se mogu primjenjivati na ugovorni ili radni odnos,
10. Direktiva Vijeća 2002/14/EZ od 11. ožujka 2002. godine kojim se uspostavlja opći okvir za informiranje i savjetovanje radnika u Europskoj zajednici – Zajednička deklaracija Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o zastupanju radnika;
11. Direktiva Vijeća 2001/86/EZ od 8. listopada 2001. kojom se nadopunjuje Statut Europskog trgovačkog društva s obzirom na sudjelovanje zaposlenika u upravljanju;
12. Direktiva Vijeća 2003/72/EZ od 22. srpnja 2003. kao dopuna Statuta Europske zadruge s obzirom na sudjelovanje zaposlenika u upravljanju;
13. Direktiva Vijeća 2000/78/EK od 27. studenog 2000. godine o uspostavi okvira za jednak tretman na području zapošljavanja i odabira zvanja,
14. Direktiva 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 05. srpnja 2006. godine o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog tretmana muškaraca i žene u pitanjima zapošljavanja i obavljanja zanimanja,
15. Direktiva Vijeća 75/117/EEZ od 10. veljače 1975. godine o usklađivanju zakona država članica koji se odnose na primjenu načela jednake plaće za muškarce i žene,

16. Direktiva Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. godine o provođenju poticajnih mjera za poboljšanje sigurnosti i zaštite zdravlja trudnih radnica i radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu,
17. Direktiva Vijeća 97/80/EZ od 15. prosinca 1997. godine o obvezi dokazivanja u slučajevima diskriminacije na temelju spola.

Stupanjem na snagu novog Zakona o radu (1. siječnja 2010. godine) stvorit će se i osnova za donošenje posebnog pravilnika kojim će se urediti i radno vrijeme radnika na pomorskim ribarskim brodovima, koje područje sada nije posebno uređeno već se na isto primjenjuju odredbe Zakona o radu. Zakonski rok za donošenje navedenog pravilnika je šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o radu, dakle II kvartal 2010. godine, a aktivnosti na njegovoj izradi su već u tijeku.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima (NN 107/07 od 19. listopada 2007.) iz listopada 2007. godine i Zakonom o uvođenju Europskog društva – Societas Europea (SE) i Europskog gospodarskog interesnog udruženja (EGIU) (NN 107/07 od 19. listopada 2007.) iz listopada 2007. stvorene su pretpostavke za implementaciju Direktive Vijeća 94/45/EZ i Direktive Vijeća 2001/86/EZ, a Zakonom o uvođenju Europske zadruge pretpostavke za implementaciju Direktive 2003/72/EZ (novim Zakonom o radu).

U području informiranja i savjetovanja radnika novom Zakonom o radu, u cijelosti su prenijeti odredbe iz Direktive Vijeća 94/45/EZ od 22. rujna 1994. o uspostavljanju Europskog radničkog vijeća ili postupka u poduzećima koja posluju na razini Zajednice i grupacijama poduzeća koje posluju na razini Zajednice u svrhu obavještanja i savjetovanja s radnicima, Direktive Vijeća 2001/86/EZ od 8. listopada 2001. kojom se nadopunjuje Statut Europskog trgovačkog društva u pogledu uključenosti radnika i Direktive Vijeća 2003/72/EZ od 22. srpnja 2003. koja izmjenjuje i dopunjuje Statut za Europsku zadrugu s obzirom na sudjelovanje zaposlenika u upravljanju. Za potpunu primjenu ovih odredbi, bilo je potrebno stvoriti pravnu pretpostavku donošenjem **Zakona o uvođenju europske zadruge – Societas Cooperative Europaea (SCE)** (NN 63/08 od 2. lipnja 2008. godine).

1.2. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Glavno administrativno tijelo na području rada i zapošljavanja je **Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva** odnosno Uprava za rad i tržište rada, koja je u rujnu 2007. godine u svoja četiri odjela imala 14 službenika: Odjel radnog prava 5, Odjel zaštite na radu 2, Odjel za tržište rada i zapošljavanje 4 i Odjel za međunarodnu suradnju 3. Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva (NN 24/07, od 05. ožujka 2007.) stvorene su normativne pretpostavke za zapošljavanje 21 novih službenika, te je po raspisanom natječaju do kraja 2007. godine zaposleno dodatnih 5 osoba. Tako je na dan 31. prosinca 2007. godine Uprava za rad i tržište rada (u čijem je sastavu još uvijek bio i Odjel za europske integracije i upravljanje projektima) imala ukupno 19 službenika.

Kako je u kolovozu 2007. potpisan i Okvirni sporazum o provedbi pomoći u okviru programa IPA između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije, za provedbu IV komponente Programa IPA uspostavljena je operativna struktura koja se sastoji od pet institucija, a funkcija upravljačkog tijela stavljena je u djelokrug rada Uprava za rad i tržište rada što je znatno povećalo opseg i vrstu poslova. Stoga su novom Uredbom u o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, koja je donijeta 27. ožujka 2008. godine

stvorene pretpostavke za jačanje organizacijskog ustroja Uprave za rad i tržište rada. Naime, postojeći Odjel za europske integracije i upravljanje projektima izdvojen je iz Uprave za rad i tržište rada (preuzeo je i 5 službenika Odjela) i organiziran je kao nova Uprava za međunarodnu suradnju u području rada i socijalne sigurnosti (sa sistematiziranih 20 radnih mjesta) dok je u Upravi za rad i tržište rada u tri odjela sistematizirano 34 radnih mjesta (u travnju 2008. godine je Uprava za rad i tržište rada ostala na 14 službenika).¹

Obzirom da je u trenutku usvajanja Akcijskog plana bilo planirano da Odjel za europske integracije i upravljanje projektima bude jedan od odjela Uprave za rad i tržište rada, planirano je i novo zapošljavanje za navedeni Odjel, te je i planirani ukupni broj službenika tada bio 42. Međutim, kako je opisanom reorganizacijom isti Odjel izdvojen u posebnu Upravu tako se je u Upravi za rad i tržište rada umanjila potreba za zapošljavanje službenika koji će obavljati poslove europskih integracija i upravljanja projektima. To i tim više što je sada u ove dvije Uprave planirani i sistematizirani broj službenika 54 što je povećanje u odnosu na Akcijski plan.

U Upravi za rad i tržište rada je tijekom 2008. godine zaposleno novih 6 službenika. Obzirom da je tijekom godine dvoje službenika otišlo, u Upravi je do srpnja ove godine radilo ukupno 18 službenika i to: uz ravnateljicu Uprave u Odjelu radnog prava je 6 službenika (dva odsjeka), u Odjelu za tržište rada i zapošljavanje (tri odsjeka), 7 službenika i u Odjelu zaštite na radu 4 službenika.

Zbog prostornih problema, koji su riješeni tijekom veljače 2009. godine, krajem veljače 2009. godine je raspisan ponovni natječaj za zapošljavanje novih službenika za sva nepopunjena radna mjesta u Upravi.

Slijedom iskazanog interesa koji je ovaj puta iskazan na raspisani natječaj, nakon provedenog postupka testiranja i intervjuja krajem lipnja 2009.g., tijekom kolovoza 2009. u Upravi za rad i tržište rada zaposleno je pet novih službenika. Tako je u Odjelu radnog prava zaposlen jedan službenik, u Odjelu za tržište rada i zapošljavanje zaposlena su tri službenika, a u Odjelu zaštite na radu jedan službenik. Tako sada u Upravi za rad i tržište rada osim ravnateljice Uprave i njene tajnice radi ukupno 24 službenika i to u Odjelu radnog prava 7 službenika visoke stručne spreme, u Odjelu tržišta rada 10 službenika i u Odjelu zaštite na radu 5 službenika.

Novi Shematski prikaz sistematiziranih radnih mjesta s brojem zaposlenih službenika u prilogu je ovog izvješća. (Prilog 1.)

Slijedom opisane reorganizacije Uprave za rad i tržište rada u Odjelu radnog prava je u studenom 2008. godine uspostavljen Odsjek za socijalno partnerstvo, kolektivne ugovore i udruge, sa sistematiziranih šest radnih mjesta na kojima je sada zaposleno troje službenika visoke stručne spreme. Pravilnikom u unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva donesenom u studenom 2008. godine u djelokrugu rada Odsjeka propisani su i slijedeći poslovi:

„Odsjek kao kontaktna točka za suradnju neophodnu za ostvarivanje transnacionalnog pružanja usluga obavlja poslove: davanje informacija stranim poslodavcima i radnicima i drugim zainteresiranim subjektima o pitanjima iz svoje nadležnosti, osobito o važećem radno-

¹ Jačanje administrativnih kapaciteta Uprave za međunarodnu suradnju u području rada i socijalne sigurnosti obradit će se nastavno u dijelu stvaranja i jačanja operativne strukture za provedbu IV komponente Programa IPA.

pravnom zakonodavstvu primjenjivom u slučaju transnacionalnog pružanja usluga, o opsegu i sadržaju minimuma zajamčenih prava i uvjeta zapošljavanja stranih radnika koji se u okviru transnacionalnog pružanja usluga raspoređuju na rad u Republiku Hrvatsku, te poslove pružanja informacija i na drugi način, kao što su upućivanje na sindikate, udruge poslodavaca ili druga nadležna tijela nadležna za provedbu ostalih propisa primjenjivih na strane radnike, različite posrednike, relevantne zakonske odredbe, administrativnu suradnju s istovrsnim tijelima u drugim državama u pitanjima iz svoje nadležnosti, odnosno prosljeđivanje takvih zahtjeva, pitanja, informacija ili molbi za suradnju drugim nadležnim tijelima, suradnja s drugim tijelima nadležnim za praćenje i nadzor uvjeta zapošljavanja i ostvarivanje zajamčenih prava stranih radnika koji su raspoređeni na rad u Republici Hrvatskoj u okviru transnacionalnog pružanja usluga, moguće slučajeve nezakonitih transnacionalnih djelatnosti i ilegalnog zapošljavanja, socijalnu sigurnost i općenito provedbu ostalih propisa primjenjivih na strane radnike, donošenje mjera potrebnih za opću dostupnost osnovnih podataka o uvjetima zapošljavanja.

Sada je u tijeku inicijativa za uspostavu povezanog informatičkog sustava koji će do kraja iduće godine omogućiti elektronsku dostupnost svih informacija na web stranicama Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva, Područnim uredima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Ministarstva unutarnjih poslova i Policijskih uprava.

U okviru mogućnosti korištenja tehničke pomoći putem TAIEX-a za 2010.g. iskazan je interes za korištenje moguće tehničke pomoći u vidu studijske posjete Uredu za vezu neke države članice kako bi se djelatnici odsjeka upoznali s radom takvog Ureda za vezu i preuzeli dobru praksu međusobne komunikacije. Trenutno se izrađuje projektni prijedlog za prijavu projekta prema TAIEX-u.

U odnosu na provedene aktivnosti dodatnog usavršavanja službenika treba istaknuti važnost TAIEX seminara u okviru kojih je u lipnju 2008. godine proveden seminar vezan uz dosljednu primjenu Direktive Vijeća 97/81/EZ o Okvirnom sporazumu o radu sa nepunim radnim vremenom i poštivanje načela *pro rata temporis*, kao i seminar o konzultiranju i informiranju radničkih predstavnika koji je proveden u svibnju 2009. godine, a u koji su bili uključeni svi službenici Odsjeka radnog prava. Ne manje važne su i ljetne škole koje u organizaciji Vijeća Europe, redovno pohađaju i službenici Uprave za rad i tržište rada (na području ljudskih prava i koordinacije sustava socijalne sigurnosti).

U tom smislu je u okviru provedbe projekta "Izgradnja kapaciteta, informacije i podizanja javne svijesti u cilju promicanja zakonitih migracija" iz programa Europske komisije AENES 2006, koju u Republici Hrvatskoj provodi Međunarodna organizacija za migracije, započeo s radom prvi **Migracijski informacijski centar** u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Područna služba Zagreb. Centar pruža informacijske i savjetodavne usluge o uvjetima rada i zapošljavanje, a u njemu sada radi jedna službenica visoke stručne spreme.

1.3. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Obzirom da provedba i nadzor nad jednim dijelom radnog prava koji se odnosi na specifične uvjete rada pomoraca, radnika koji rade u prekograničnom cestovnom i željezničkom prometu, te u zračnom prometu pripada djelokrugu rada Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, u proteklom su razdoblju poduzete i aktivnosti jačanja administrativnih sposobnosti navedenog tijela.

Tako danas u Upravi pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka ima 18 zaposlenih službenika, (tijekom lipnja 2009.g. zaposlen je jedan novi službenik), dok je u Upravi sigurnosti plovidbe, zaštitu mora i unutarnjih voda (u čijem sastavu se nalazi i Inspekcija sigurnosti plovidbe) do sada zaposleno 11 novih službenika i to 3 inspektora u središnjem uredu u Zagrebu, 7 inspektora u lučkim kapetanijama i 1 službenik u Nacionalnoj središnjici za traganje i spašavanje Rijeka. U svrhu daljnjeg napretka jačanja administrativnih kapaciteta prema Akcijskom planu, tijekom 2009. godine se planira zapošljavanje još 20 službenika i to jednog inspektora u središnjem uredu u Zagrebu, 10 inspektora u lučkim kapetanijama i 9 službenika u Nacionalnoj središnjici za traganje i spašavanje Rijeka.

Uprava željezničkog prometa je, nakon raspisanog i provedenog natječajnog postupka uspjela zaposliti samo jednog novog službenika, a u planu prijama u državnu službu tijekom 2010. godine predviđeno je raspisivanje natječaja za 9 novih službenika u ovoj Upravi.

Uprava zračnog prometa je imala raspisane natječaje za zapošljavanje novih službenika u srpnju i u rujnu 2008. godine, a uspjela je zaposliti svega jednog službenika od planiranih 37. Sukladno odredbama Zakona o zračnom prometu, od 1. ožujka 2009. godine, započela je s radom Agencija za civilno zrakoplovstvo, te je tim datumom 21 službenik ove Uprave postao službenikom Agencije za civilno zrakoplovstvo, tako da danas Uprava zračnog prometa ima svega 13 zaposlenih službenika. U prijedlogu nove Uredbe o unutarnjem ustrojstvu ovog Ministarstva predviđen je okvirni broj od 25 službenika za Upravu zračnog prometa.

Uprava cestovnog prometa danas ima zaposlenih 25 službenika. Po natječajima koji su bili objavljeni u 2008. godini za prijam u državnu službu (7 službenika i 2 vježbenika), zaposlen je 1 službenik, a za još jednog je zapošljavanje u tijeku. Iako broj zaposlenih službenika u Upravi cestovnog prometa nije povećan, kako je bilo planirano, ipak je u 2008. i 2009. godini postignut napredak u usklađivanju hrvatskog zakonodavstva u području socijalnih propisa u cestovnom prometu, te u provođenju aktivnosti za uvođenje digitalnog tahografa koji bilježi vrijeme upravljanja i odmora vozača 365 dana. U srpnju 2009. godine započelo je izdavanje digitalnih kartica za korištenje digitalnih tahografa.

Služba inspekcije cestovnog prometa unutar Uprave prometne inspekcije danas ima 22 inspektora, a u tijeku je postupak zapošljavanja još 15 inspektora. U Službi inspekcije sigurnosti željezničkog prometa i žičara danas ima 5 inspektora, a u tijeku je postupak zapošljavanja još 6 inspektora.

Stupanjem na snagu novog Zakona o zračnom prometu (NN broj 69/09 od 17. lipnja 2009.) Zrakoplovna inspekcija sa zadaćom nadziranja i inspiciranja sigurnosti zračnog prometa, prešla je s danom 1. srpnja 2009. godine, iz Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u Agenciju za civilno zrakoplovstvo.

1.4. Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca

Sustav zaštite radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavaca uveden je u nacionalno zakonodavstvo tijekom 2003. godine, a uloga jamstvenog tijela povjerena je Fondu za razvoj i zapošljavanje, koji je za primjenu Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca u 2007. godini imao zaposleno šest službenika. Ocjenjujući primjenu nacionalnog zakonodavstva ukazala se potreba izdvajanja aktivnosti jamstvenog tijela iz Fonda za razvoj i

zapošljavanje, osnivanjem nove institucije koja će moći preuzeti sve potrebne aktivnosti, sukladno zahtjevu Direktive 2002/74/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća 80/987/EEZ o usklađivanju zakona država članica glede zaštite zaposlenika u slučaju insolventnosti njihova poslodavca poglavito u području obavljanja poslovnih aktivnosti na teritoriju dvije ili više država članica kao i razmjene relevantnih informacija s jamstvenim tijelima država članica.

Važno je naglasiti da je Fond za razvoj i zapošljavanje isključivo Proračunski fond odnosno dio Državne riznice osnovan u cilju poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva putem namjenskih kreditnih linija koji se isplaćuju iz riznice. Obzirom da sustav plaćanja iz Državne riznice više ne omogućuje izravne isplate na pojedinačne račune fizičkih osoba odnosno račune radnika pojavile su se poteškoće prilikom isplata osiguranih potraživanja.

Osim toga, Fond je u stečajnim postupcima u kojima je preuzeo regresna prava stečajnog vjerovnika, kao dio Državnog proračuna, zastupan po Državnom odvjetništvu. Ocjenjujući potrebnim aktivnije sudjelovati u vjerovničkim tijelima stečajnog postupka držimo da će zastupnici Agencije ostvariti i bolje rezultate u regresnom povratu isplaćenih potraživanja radnicima. Pri tome valja istaknuti da Agencija neće zamijeniti Fond koji će i nadalje obavljati svoju osnovnu funkciju, a to je kreditno poticanje malog i srednjeg poduzetništva, već će se iz njega izdvojiti samo djelatnosti jamstvenog tijela.

Stoga su novim Zakon o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (NN broj 86/08, 23. srpnja 2008.) stvorene normativne pretpostavke za uspostavu Agencije čije ustrojavanje je u tijeku. Stupanjem na snagu novog Zakona ukinut je Zakon o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca iz 2003. godine.

U periodu od 2003.g do 2007.g prosječno se je godišnje obradilo 2000 zahtjeva i isplatilo 19.000.000,00 kn (oko 2,602,739 EUR) za pravomoćna rješenja. U 2008. godini riješeno je 2.500 predmeta i isplaćeno 11.946.403,00 kn (oko 1,636,493 EUR), dok u tekućoj 2009.godini do 01. travnja 2009.g. je zaprimljeno 355 zahtjeva od kojih je riješeno 250 i isplaćeno 9.800.000,00kn (oko 1,342,465 EUR).

Sukladno članku 26. stavku 2. novog Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (NN 86/08 od 23. srpnja 2008) Fond za razvoj i zapošljavanje obavlja poslove utvrđene Zakonom, za koje sada zapošljava osam službenika: tri pravnik, dva zaposlenika za računovodstveno-knjigovodstvene poslove, jedan zaposlenik za pripremu i izvršenje proračuna, te dva zaposlenika za upisnik upravnih predmeta, provođenje i otpremanje pošte. Za osam zaposlenika koji obavljaju navedene poslove Fond za razvoj i zapošljavanje sredstva osigurava u Državnom proračunu na svojim aktivnostima, kao i sredstva za provedbu Zakona.

Fond za razvoj i zapošljavanje planirao je u državnom proračunu za 2009. godinu sredstva za provedbu Zakona unutar svog razdjela u iznosu od 9.800.000,00 kn (oko 1,342,465 EUR), a rebalansom državnog proračuna u travnju odobreno je dodatnih 11.000.000,00 kn (oko 1,506,849 EUR).

Vlada Republike Hrvatske donijela je 16. listopada 2008. godine Rješenje o imenovanju predsjednice i članova Upravnog vijeća Agencije i Rješenje o imenovanju privremene ravnateljice Agencije. Agencija je javna ustanova koja je upisana u sudski registar

Trgovačkog suda u Zagrebu Rješenjem Trgovačkog suda od 24. studenoga 2008. godine sa sjedištem u Zagrebu, Frankopanska 11.

Prijedlog Statuta Agencije Upravno vijeće Agencije donijelo je na prvoj konstituirajućoj sjednici 19. prosinca 2008. godine, te je taj prijedlog izmijenjen sukladno dobivenim mišljenjima nadležnih tijela na drugoj sjednici Upravnog vijeća Agencije 10. ožujka 2009. godine, a svoju suglasnost na isti je Vlada Republike Hrvatske dala na svojoj sjednici 09. travnja 2009. godine (NN 48/09 od 14. travnja 2009).

Statutom se uređuju ustroj, ovlasti, odgovornosti i načini odlučivanja tijela koja upravljaju Agencijom, uvjeti i postupak imenovanja ravnatelja Agencije i druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje Agencije. Ravnateljica Agencije imenovana je u srpnju 2009. godine.

Zbog utjecaja gospodarske i financijske krize na proračunske mogućnosti Republike Hrvatske i nemogućnosti otvaranja novih proračunskih troškovnih pozicija u Državnom proračuna za 2009. godinu, Agencija još nije funkcionalna i operativna, ali je u prijedlogu Proračuna za 2010. godinu već otvorena njena proračunska pozicija s planiranih 36,8 milijuna kuna (oko 5,041,096 EUR). Slijedom navedenog se očekuje da će Agencija funkcionalno započeti svoj rad 01.01.2010. godine, obzirom da je za istu već sada osiguran odgovarajući poslovni prostor i dio neophodne uredske i informatičke opreme.

Za rad nove Agencije je planirano ukupno 15 (petnaest) službenika, od kojih će tri biti preuzeta od Fonda za razvoj i zapošljavanje, a početkom 2010. godine će se zaposliti još novih sedam službenika kako bi Agencija svoje poslove, do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji obavljala s ukupno 10 službenika. Prije pristupanja zbog započinjanja njenih međunarodnih obveza bit će potrebno zaposliti još dodatnih pet službenika. Organizacijski ustroj Agencije još nije detaljno utvrđen, ali je poznato da će službenici biti podijeljeni u stručne službe, sektore i odjele i to primarno na službu pravnih poslova, gdje se predviđaju službenici visoke stručne spreme i službu financijskih poslova, također visoko obrazovanih službenika, te pratećeg administrativnog osoblja srednje i više stručne spreme.

Nakon funkcionalne uspostave Agencije i zapošljavanja potrebnih službenika planira se zatražiti i pomoć u usavršavanju službenika putem TAIEXA seminara, eventualnog twinning projekta ili studijske posjete u okviru bilateralnih suradnji s državama članicama.

1.5. Pravosudna Akademija

Iako u Republici Hrvatskoj nisu ustrojeni posebni sudovi za radne sporove, u sudovima opće nadležnosti svih stupnjeva provodi se specijalizacija sudaca i sudskih vijeća za radne sporove. U većini općinskih sudova (67) u kojima ne postoje uvjeti za ustroj Odjela za radne sporove, za iste se zadužuje poseban sudac, a u županijskim sudovima koji odlučuju povodom žalbe (21) ustrojavaju se posebna vijeća koja isključivo odlučuju u radno pravnim predmetima. Također i Vrhovni sud RH ima posebno zadužena vijeća za rješavanje izvanrednih pravnih lijekova u radnim sporovima. Pri tom valja napomenuti da je u proteklom periodu, sukladno ciljevima reforme pravosuđa u odnosu na stanje u 2007. godini došlo do spajanja općinskih sudova i smanjenja njihovog broja, sa tada 107 na sada 67.

U okviru Pravosudne akademije, koja je ustrojena kao zavod u okviru Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske 2004. godine, sa sjedištem u Zagrebu i pet regionalnih centara, kontinuirano se obavljaju poslovi stalnog stručnog usavršavanja sudaca i državnih odvjetnika, savjetnika te sudskih i državno-odvjetničkih vježbenika u pravosudnim tijelima Republike Hrvatske. Cilj stalnog stručnog usavršavanja je unaprjeđenje profesionalnosti u pravosuđu i dosezanje standarda koji će omogućiti hrvatskom pravosuđu da se uspješno nosi s izazovima neposredne primjene prava EU i promjenama nacionalnog zakonodavstva u kontekstu sudske prakse Europskog suda za ljudska prava. Za edukaciju pravosudnih dužnosnika Pravosudna akademija je u 2007. godini imala proračun od 3,974.000 kuna (oko 544,383 EUR), u 2008. godini proračun od 4,694.250 kuna (oko 643,047 EUR), a za 2009. godinu su planirana sredstva od 6,711.500 kuna (oko 919,383 EUR).

Već je tijekom 2006. i 2007. godine Pravosudna Akademija u suradnji s TAIEX-om održavala niz seminara o pravnoj stečevini Europske unije, koji su održani u svim sjedištima regionalnih centara, kao i seminare o Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda na kojima je sudjelovala stalna skupina polaznika iz redova sudaca i državnih odvjetnika. Tijekom 2007. godine održana su još dva seminara o Europskoj konvenciji o ljudskim pravima u Solinu i Splitu, kao i jedan seminar o europskom pravu u Splitu.

Osim novih modula specijaliziranog stručnog usavršavanja, Pravosudna akademija nastavila je provoditi module standardnog stručnog usavršavanja sudaca, državnih odvjetnika i sudskih savjetnika koje je razvila 2005. godine. Teme su odabrane na temelju prethodno provedene analize potreba za usavršavanjem u tim programima, kao i izraženim *ad hoc* potrebama od strane sudova koji su zaposlili veći broj savjetnika. Standardni programi usavršavanja obuhvatili su, između ostaloga, i područje otkazivanja ugovora o radu i izabrane teme s područja radnog prava.

U suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva, a uz potporu Vijeća Europe, Akademija je u studenom 2006. i travnju 2008. godine u Zagrebu organizirala seminare pod nazivom "Europska socijalna povelja" kako bi ukazala na važnost tog međunarodno-pravnog instrumenta Vijeća Europe, koji mnogi smatraju najvažnijim međunarodno-pravnim ugovorom Vijeća Europe nakon Europska konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Cilj seminara bio je pobliže upoznati polaznike sa sadržajem Povelje, osobito iz područja radnog, obiteljskog, stambenog te mirovinskog prava, kao i s aktivnostima Europskog odbora za socijalna prava koji prati provedbu Povelje u zemljama strankama. Tijekom seminara sudionici su upoznati i s praksom Europskog odbora za socijalna prava, kao i budućim planiranim aktivnostima tog Odbora na području Republike Hrvatske. Na seminaru je sudjelovalo 15 sudaca Upravnog suda RH, te općinskih i županijskih sudova s područja Regionalnog centra Zagreb, a voditelji istog su bili Polonca Končar, potpredsjednica Europskog odbora za socijalna prava, Luis Jimena Quesada, profesor Sveučilišta u Valenciji, i Claire Dubois-Hamdi iz Tajništva Europske socijalne povelje.

Sukladno Programu stručnog usavršavanja Pravosudne Akademije za 2008. godinu, u toj su godini organizirane obrazovne aktivnosti za suce, državne odvjetnike i sudske savjetnike iz sljedećih područja radnoga prava i suzbijanja diskriminacije:

- Prenošenje ugovora o radu na novog poslodavca (5 radionica za ukupno 69 polaznika);
- Naknada štete iz radnih odnosa - *mobbing* (6 radionica za ukupno 131 polaznika);
- Okrugli stol "Ravnopravnost spolova – Primjena CEDAW-a pred hrvatskim sudovima, hrvatsko zakonodavstvo i praksa" (20 polaznika);

- Seminar "Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda: najnoviji trendovi, primjena u nacionalnom pravu i pravu Europske unije" (20 polaznika; drugi seminar o ovoj temi održan je u siječnju 2009. za 22 polaznika).

Program stručnog usavršavanja Pravosudne akademije za 2009. godinu daje pregled aktivnosti koje će Akademija organizirati u ovoj godini, a koje su podijeljene po ciljnim skupinama (inicijalna izobrazba vježbenika u pravosudnim tijelima, stručno usavršavanje sudskih i državno-odvjetničkih savjetnika te novo imenovanih sudaca i zamjenika državnih odvjetnika s do pet godina staža te stalno stručno usavršavanje sudaca i državnih odvjetnika i specijalističko usavršavanje). Program je izrađen prvenstveno na temelju iskazanog interesa upravo onih osoba kojima je i namijenjen: sudaca, državnih odvjetnika, sudskih i državno-odvjetničkih savjetnika te vježbenika u pravosudnim tijelima. Međutim, osim na osnovi tog interesa, neke od planiranih aktivnosti utemeljene su na obvezama Republike Hrvatske koje proizlaze iz projekata Europske unije za čiju je provedbu zaduženo Ministarstvo pravosuđa te iz raznih nacionalnih strategija.

Programom stručnog usavršavanja Pravosudne akademije za 2009. godinu predviđena je edukacija iz područja radnoga prava za buduće suce i državne odvjetnike u okviru programa inicijalne izobrazbe, koja su ostvarena kroz programe EU projekta PHARE 2005: „Razvoj sustava obuke za buduće suce i državne odvjetnike“, i to kroz radionice koje su održane tijekom srpanj 2009. godine kako slijedi:

1.) 08. srpnja 2009. godine u Zagrebu održala se je radionica na temu „Osnove radnog prava i ugovor o radu“ u okviru koje su obrađene slijedeće teme:

- Osnovni instituti i načela radnog prava, ugovor o radu – vrste, sklapanje, obveze poslodavca i zaposlenika
- Prestanak ugovora o radu, otkaz ugovora o radu – vrste, značajke, sudski raskid ugovora o radu, zaštita prava zbog nezakonitog otkaza

2.) 09. srpnja 2009. godine u Zagrebu održala se je radionica na temu „Kolektivni ugovori i priprema za ispit“ u okviru koje su obrađene slijedeće teme:

- Ostale vrste radnih sporova, kolektivni ugovori, sporovi proizišli iz kolektivnih ugovora: štrajk, isključenje s rada (lockout)
- Proučavanje tipičnih slučajeva, postupovne specifičnosti unutar parničnog postupka.

U okviru standardnih programa stalnog stručnog usavršavanja za suce i državne odvjetnike održat će se pet radionica (po jedna u svakom regionalnom centru Akademije) o Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, dok će se specijalističkim usavršavanjem sudaca i državnih odvjetnika obuhvatiti teme iz područja suzbijanja diskriminacije te će Akademija u 2009. godini organizirati sljedeće obrazovne aktivnosti iz ovog područja:

- Radionice o primjeni Zakona o suzbijanju diskriminacije u suradnji s Uredom za ljudska prava za suce, suce miritelje, državne odvjetnike i odvjetnike (održane u ožujku i travnju 2009);
- Seminar, radionice i konferencija u okviru projekta "Izgradnja kapaciteta i podizanje svijesti sudaca i državnih odvjetnika o anti diskriminacijskom zakonodavstvu" u suradnji s Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM); (održan u travnju 2009);
- Radionice za suce i državne odvjetnike pod nazivom "Protiv stereotipa i diskriminacije žena – seksualni zločini u RH" u suradnji s nevladinim udrugama.

Pravosudna akademija redovito potpomaže uključivanje hrvatskih sudaca i državnih odvjetnika u programe stručnog usavršavanja Akademije za europsko pravo (ERA) i Europske mreže pravosudnih škola (EJTN) te samostalno provodi program uvodne edukacije u pravo Europske unije za svoje ciljne skupine.

Ocjenjujemo da je provođenjem radionica ostvaren jedan od primarnih ciljeva, a to je pojačati svijest i kompetentnost sudaca o nužnosti učinkovitog rješavanja sporova iz ove socijalno i individualno osjetljive grane prava. Također se značajno doprinijelo ujednačavanju sudske prakse i bržem i lakšem zauzimanju stavova o navedenim pravnim pitanjima u konkretnim sporovima. U ovom trenutku ne možemo operacionalizirati i brojkama potkrijepiti izravnu korist koju je polučila edukacija iz odnosnih tema. Stoga je tijekom ustrojavanja i kadrovske ekipiranja Sektora za istraživanje i razvoj koji bi u budućnosti trebao inicirati i provoditi istraživanja sa ciljem mjerenja stvarnog doprinosa edukacije razvoju i većoj učinkovitosti pravosuđa.

2. ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU

2.1. Izmjene i dopune Zakona o zaštiti na radu

Tijekom 2008. i 2009. godine nastavilo se s radom na usklađivanju zakonodavstva s pravnom stečevinom. Posebice, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu (NN 86/08 od 23 srpnja 2008, 79/09 od 30 lipnja 2009) usklađen je s Direktivom Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. godine o uvođenju mjera za poticanje unapređenja sigurnosti i zdravlja radnika na radu. U tijeku je priprema cjelovitog integralnog teksta Zakona o zaštiti na radu koji će zatim biti objavljen u Službenom listu Republike Hrvatske.

2.2. Odjel zaštite na radu, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Na području zaštite zdravlja i sigurnost na radu glavno administrativno tijelo je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva odnosno Odjel zaštite na radu u Upravi za rad i tržište rada. Navedeni odjel ima sistematiziranih sedam radnih mjesta na kojima je sada zaposleno ukupno 5 službenika visoke stručne spreme.

Obzirom da je na ovom području bilo potrebno ustrojiti novu instituciju koja bi se sveobuhvatno bavila stručnim područjem i zaštite zdravlja s medicinskog aspekta, kao i sigurnosti s tehničko zaštitnog aspekta, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu koji je usvojen i stupio na snagu u srpnju 2008. godine, izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu, koji je usvojen u lipnju 2008. godine, te Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti koji je usvojen u listopadu 2008. godine stvorene su normativne pretpostavke za preustroj Hrvatskog zavoda za medicinu rada koji slijedom toga od 01. siječnja 2009. godine proširuje djelatnost i sada radi kao Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

2.3. Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu je registriran kod trgovačkog suda i u registraciji je navedena proširena djelatnost zavoda sukladno izmjenama i dopunama naprijed navedenih zakona. Zavod je osnovan kao javna ustanova na području zaštite zdravlja i poduzimanja mjera sigurnosti na radu, u kom smislu djeluje po uputama i pod nadzorom Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u dijelu zaštite zdravlja i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva u dijelu sigurnosti na radu.

Završena je izrada Statuta Zavoda i temeljnih akata koji uređuju organizaciju rada Zavoda (Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta). Statut i temeljni akti koji uređuju organizaciju rada Zavoda usvojeni su i važeći i Zavod radi sukladno navedenim aktima. Nakon provedenog natječaja potpisani su ugovori o radu s novoprimiteljnim radnicima, tako da je u Zavodu sada zaposleno ukupno 37 radnika medicinske i tehničke struke i administrativnog pratećeg osoblja.

Ustrojstvene jedinice zavoda su popunjene prema planu zapošljavanja za 2009. godine i zavod je u mogućnosti obavljati najveći dio djelatnosti propisane Zakonom o zaštiti na radu i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti te pratećim propisima.

Tijekom svibnja potpisan je Ugovor o najmu te je adaptirano 500 m² nove lokacije Zavoda, nakon čega je započelo preseljenje koje je završeno početkom kolovoza. Novim prostorijama zadovoljeni svi potrebni uvjeti za rad Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Shematski prikaz sistematiziranih radnih mjesta s oznakom zaposlenih službenika u prilogu je ovog izvješća (Prilog 2.)

Sa 37 zaposlenih zavod je u mogućnosti provoditi sve aktivnosti predviđene uz IPA projekt tj. u zavodu su zaposleni liječnici i stručnjaci zaštite na radu te prateće administrativno osoblje koje će raditi u Poliklinici za medicinu rada te u analitičkom laboratoriju čije će se opremanje u najvećem dijelu financirati iz IPA projekta. Uz to su zaposleni i stručnjaci koji će sudjelovati u twinning aktivnostima predviđenim IPA-projektom, a koji će provoditi i edukaciju sudionika zaštite na radu po isteku projekta u Republici Hrvatskoj. Kroz evaluaciju stanja po isteku projekta biti će razvidno koji je profil stručnjaka optimalan za kompetenciju provođenja sveukupne djelatnosti zavoda. Zapošljavanje preostalih 18 radnika/stručnjaka predviđeno je stoga za 2011. godinu te će se time realizirati aktivnosti prema Akcijskim planu.

Ovaj će Zavod biti značajna potpora postojećem odjelu zaštite na radu u Ministarstvu obzirom da će u većem dijelu preuzeti stručne poslove, praćenje stanja i statistike na području zaštite zdravlja na radu jer u jednoj instituciji, što do sada nije uopće postojalo, objedinjuje medicinski i tehnički aspekt, odnosno aktivnosti, zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, što kroz sinergičko djelovanje svih stručnjaka omogućuje sveobuhvatno bavljenje zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu.

Osim toga je za cjelokupno novi sustav zaštite i unapređenja stanja na tom području važna i uspostava novog Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, putem kojeg je osiguran i siguran način financiranja zaštite zdravlja na radu iz prikupljenog posebnog doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti. Upravo sada su u tijeku konzultacije vezane uz prijenos poslova, ovlasti i odgovornosti koje će ovaj Zavod preuzeti od Odjela zaštite na radu.

2.4. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

Još jedan značajan element potpuno novog sustava zaštite i unapređenja stanja na ovom području jest osnivanje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu koji pruža sigurnu metodu za financiranje zaštite na radu iz sakupljenih posebnih doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu (u daljnjem tekstu HZZOZZR) je započeo s radom u siječnju 2008. godine kada je broj zaposlenih službenika bio 32. Danas je u HZZOZZR zaposleno 111 radnika, a do kraja 2009. godine planira se zaposliti još 39 službenika jer su u tijeku završne aktivnosti oko provedbe nove organizacije rada i sistematizacije radnih mjesta, uključujući i uvrštavanje odjela za inozemno zdravstveno osiguranje ozljeda na radu i profesionalnih bolesti unutar Središnje službe HZZOZZR-a. Namjera je HZZOZZR-a organizirati provedbu inozemnog osiguranja na nivou ispostava, kojih ima 20 na području cijele Republike Hrvatske. Ovo iz razloga kako bi se zadržao kontinuitet obavljanja ovih poslova u gradovima i mjestima u kojima se to i do sada obavljalo u okviru Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO).

Shematski prikaz organizacijske strukture HZZOZZR prilaže se izvješću (Prilog 3.).

HZZOZZR je javna ustanova na području provođenja zdravstvenog osiguranja u slučajevima povreda na radu i profesionalnih bolesti u kom smislu djeluje po uputama i pod nadzorom Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Što se tiče programa i aktivnosti dodatnog usavršavanja službenika na području zaštite zdravlja na radu, novi institucionalni sustav proizašao je iz suradnje koju smo ostvarili putem MATRA programa pomoći s nizozemskom Vladom, a još su u tijeku twinning projekt s Ministarstvom rada, socijalnih odnosa, obitelji i solidarnosti Republike Francuske, kao i projekt elektroničkog povezivanja u postojeću europsku mrežu putem Europske agencije zaštite zdravlja na radu (Bilbao). Također se dosta očekuje i u okviru projekta "Zaštita zdravlja na radu " za kojeg je u okviru I komponente IPA pred pristupnog programa financijske pomoći izdvojeno 2,660.000 €, od kojeg je 1,200.000 € namijenjeno suradnji odnosno uslugama za područje primjene zakonodavstva, a 1,400.000 € za nabavu vozila i opreme koja će poboljšati mobilnost i tehnološku opremljenost. Korisnici ovog projekta su osim Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništava i novo uspostavljeni Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, te Državni inspektorat.

Cilj ovog projekta je razvijanje učinkovitog sustava zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u Republici Hrvatskoj, u skladu sa EU standardima, kao i jačanje administrativnih kapaciteta nadležnih institucija povezanih sa zaštitom zdravlja i sigurnosti radnika na radu. Projekt će jačati administrativne kapacitete slijedećih institucija: Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva (Odjel zaštite na radu), Državnog inspektorata (Inspektora rada), Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu. Također će uspostaviti osnovu za učinkovit sustav zdravstvene zaštite i zaštite na radu utemeljenog na preventivnim aktivnostima, te omogućiti umrežavanje institucija iz projekta u IT sustav koji će osigurati uzajamno korištenje postojećih i novih baza podataka. Predviđeno je da će se projekt provoditi kroz ugovor o uslugama (twinning) u iznosu od 1.254.000,00 EUR i ugovor o nabavi opreme u iznosu od 1.406.000,00 EUR.

2.5. Državni inspektorat

Državni inspektorat utemeljen je kao državna upravna organizacija Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu ministarstava i državnih upravnih organizacija iz 1997. godine, sada Zakon o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave. Položaj središnjeg tijela državne uprave dobio je donošenjem Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija iz 1999. godine. Radom Državnog inspektorata upravlja glavni inspektor imenovan od Vlade Republike Hrvatske kojoj je izravno i odgovoran za svoj rad.

U navedenom odlomku navedeni su zakonski propisi na temelju kojih je ustrojen Državni inspektorat kao središnje tijelo državne uprave (Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija Narodne novine“ br. 131/97 i Zakon o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave „Narodne novine“ br. 199/03, 30/04, 136/04, 22/05, 44/06, 5/08 i 27/08). U nastavku teksta pojašnjava se nadležnost inspektora rada u području radnih odnosa i zaštite na radu te potom navode upravna područja za koja su nadležne druge inspekcijske službe (upravna inspekcija, prosvjetna inspekcija, zrakoplovni inspektori, inspektori prometa i dr. ...).

Inspektori rada Državnog inspektorata nadziru primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuju odnosi između poslodavaca i radnika, a posebice primjenu propisa koji se odnose na obvezu poslodavca da radnike u propisanim rokovima prijavljuje nadležnim tijelima mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, radno vrijeme, plaće, zapošljavanje i rad malodobnika, žena, trudnica, porodilja, invalida, stranaca i dr., uvjete rada, zaštitu radnika, sigurnost i zaštitu zdravlja radnika, te osobito zaštitu zdravlja malodobnika, žena invalida.

U području radnih odnosa inspektori rada nadziru provedbu propisa kojima su uređeni radni odnosi između radnika i poslodavaca, no obavljaju inspekcijske poslove i u drugim upravnim područjima, kada je to određeno posebnim zakonom, ali valja naglasiti da sukladno odredbama Zakona o radu ne nadziru provedbu propisa kojima se uređuju radni odnosi između radnika i poslodavaca, kada je posebnim propisima određeno da te poslove obavljaju neke druge inspekcijske službe. Tako primjerice, Zakonom o državnim službenicima (NN 92/05, 142/06, 77/07, 107/07 i 27/08) se uređuje radno pravni odnos između državnih službenika i države kao poslodavca. Inspekcijski nadzor nad provedbom toga Zakona, te drugih zakona i propisa koji se primjenjuju na službenike, njihova prava iz državne službe, provodi upravna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose. Slično je s propisima kojima se uređuju radni odnosi u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, učeničkim domovima i drugim pravnim osobama koje obavljaju odgojno obrazovnu djelatnost te visokim učilištima nadzor kojih, sukladno odredbama Zakona o prosvjetnoj inspekciji (NN 50/95 i 73/97) te Zakona o prosvjetnoj inspekciji (NN 5/81, 39/87 i 26/93) obavlja prosvjetna inspekcija. Odredbama Zakona o zračnom prometu (NN 132/98 i 178/04, 69/09 od 17. lipnja 2009) utvrđeno je da inspekcijski nadzor nad provedbom odredaba toga Zakona, propisa donesenih na temelju toga Zakona i međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku obavljaju zrakoplovni inspektori (ili druge stručne osobe) Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Inspektori rada u području zaštite na radu ovlašteni su postupati u okviru stvarnih nadležnosti propisanih odredbama čl. 15. Zakona o Državnom inspektoratu (NN 116/08, 123/08) i čl. 102. Zakona o zaštiti na radu (NN br. 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08 i 116/08, 75/09), odnosno inspektori rada nadziru provedbu propisa kojima su uređeni sigurnost i zaštita

zdravlja radnika na radu kod poslodavaca te osoba koje nisu u radnom odnosu s poslodavcem, odnosno osoba koje se nalaze na stručnom osposobljavanju, učenika i studenata na praktičnoj obuci, osoba koje za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere obavljaju naređene poslove, osoba koje obavljaju djelatnost osobnim radom, kao i poslovnih suradnika, djelatnika tijela državne uprave, korisnika usluga i drugih osoba koje dolaze u prostorije i prostore poslodavaca. Zakonom o zaštiti na radu izuzete su iz nadležnosti inspektora rada za zaštitu na radu osobe na radu i druge osobe u oružanim snagama, redarstvenim službama i kućne pomoćnice. Isto tako, odredbama posebnih zakona utvrđena je nadležnost drugih tijela državne uprave za nadzor provedbe propisa kojima se štiti sigurnost i zdravlje osoba na radu i drugih osoba na plovnim objektima (Pomorski zakonik: NN 181/04, 76/07 i 146/08; Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda: NN 109/07), u javnom prijevozu (Zakon o sigurnosti prometa na cestama: NN 167/08; Zakon o sigurnosti željezničkog prometa: NN. 40/07; Zakon o zračnom prometu: NN 132/98 i 178/04; Zakon o žičarama za prijevoz osoba: NN 79/07; Zakon o prijevozu opasnih tvari: NN 79/07.), osobama koje u djelatnosti rudarstva obavljaju poslove istraživanja i eksploatiranja mineralnih sirovina (Zakon o Državnom inspektoratu), te osobama koje obavljaju poslove vatrogastva (Zakon o vatrogastvu: NN. 106/99, 117/01, 96/03, 139/04 i 174/04; Zakon o zaštiti i spašavanju: NN. 174/04 i 79/07), razminiranja (Zakon o humanom razminiranju: NN 153/05 i 152/08) i privatne zaštite ljudi i imovine (Zakona o privatnoj zaštiti NN 68/03). Također je iz postojećih odredbi propisa razvidno da inspektor rada nema ovlaštenja obavljati inspekcijski nadzor na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima ako poljoprivredno gospodarstvo nije registrirano kao trgovačko društvo ili obrt.

Sukladno odredbama čl. 4., 10., 11., 15., 16 i 17. Zakona o Državnom inspektoratu (NN 116/08 i 123/08), te odredbama čl. 20., 21., 22., 27., 28., 29. i 30. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata (NN 66/05, 42/06 i 127/07), nadzor provedbe propisa kojima se uređuju odnosi između poslodavca i radnika (radni odnosi i zaštita na radu) obavljaju inspektori rada i viši inspektori rada u područnim jedinicama Državnog inspektorata te ispostavama područnih jedinica.

Tijekom 2007. godine u Državnom inspektoratu započeli su poslovi na uspostavi sustava financijskog upravljanja i kontrole (FMC) u okviru kojega su sagleđane i pripremljene potrebne promjene u svezi sa ustrojstvom. Aktivnosti od početka 2007. godine do 30. rujna 2008. godine odnosile su se na utvrđivanje vizije te osnovnih ciljeva Državnog inspektorata. U tijeku je izrada mape (popisa i opisa) poslovnih procesa i utvrđivanje rizika koji bi mogli negativno utjecati na ostvarenje ciljeva te utvrđivanje kontrola kako bi se utvrđeni rizici otklonili. U svezi navedenog donesena je Uredba o izmjenama i dopunama uredbe o unutarnjem ustrojstvu državnog inspektorata (NN127/07 od 07. prosinca 2007. godine). Sukladno navedenoj Uredbi inspektori rada djeluju u sastavu Državnog inspektorata u dvije razine:

U sjedištu Državnog inspektorata ustrojena je Služba nadzora u području rada i zaštite na radu, sa središnjim Odjelom radnih odnosa i Odjelom zaštite na radu, kojom rukovodi pomoćnik glavnog inspektora Državnog inspektorata - inspektor rada. Navedeni odjeli prate provedbu propisa i sudjeluju u izradi propisa čiju provedbu nadziru inspektori rada, poduzimaju mjere za pravodobno, učinkovito i stručno obavljanje nadzora i poduzimanje propisanih mjera, pripremaju Programe rada i izvješća o radu, izrađuju i predlažu napatke za rad inspektora za provođenje nadzora i daju stručna mišljenja o primjeni propisa iz svog djelokruga, surađuju s drugim tijelima državne uprave, udrugama radnika i poslodavaca, te međunarodnim institucijama, izrađuju nacрте drugostupanjskih rješenja po žalbama koje rješava Povjerenstvo

za žalbe Državnog inspektorata te izrađuju prijedloge odgovora na tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske protiv rješenja Povjerenstva za žalbe u području radnih odnosa i području zaštite na radu. Ujedno načelnici Odjela u sjedištu Državnog inspektorata imaju stručne ovlasti i u odnosu na inspektore u ustrojstvenim jedinicama nižeg ranga.

Provedbu inspeksijskog nadzora na mjestima rada u prvom stupnju inspeksijskog nadzora obavljaju inspektori rada i viši inspektori rada ustrojeni u pet područnih jedinica (Osijek, Rijeka, Split, Varaždin i Zagreb) koje zajedno sa svojim ispostavama pokrivaju područje cijele Republike Hrvatske. Unutar područnih jedinica inspektori rada su ustrojeni u odsjeke za nadzor u području radnih odnosa i odsjeke za nadzor u području zaštite na radu kojima rukovodi voditelj - inspektor rada odgovarajućeg područja nadzora. U svakoj područnoj jedinici, Odsjek za nadzor u području radnih odnosa i Odsjek za nadzor u području zaštite na radu zajedno čine Odjel za nadzor u području rada i zaštite na radu kojim rukovodi načelnik - inspektor rada. Ujedno načelnici Odjela u područnoj jedinici imaju stručne ovlasti i u odnosu na inspektore u ustrojstvenim jedinicama nižeg ranga svoje područne jedinice. Odsjeci obavljaju i poslove prikupljanja, objedinjavanja i analize izvješća o obavljenom inspeksijskom nadzoru odsjeka i izvješća o obavljenom inspeksijskom nadzoru u ispostavama područnih jedinica u predmetima iz svog djelokruga.

Schema ustroja Državnog inspektorata priložena je ovom izvješću (Prilog 4.)

2.5.1. Broj službenika

Na području jačanja administrativnih kapaciteta inspektora rada Državni inspektorat djelovao je na način da su se tijekom 2007. godine provodile propisane aktivnosti za popunu svakog upražnjenog radnog mjesta raspisivanjem četiri javna natječaja. Svakim natječajem raspisivana je popuna svih upražnjenih radnih mjesta, te je tijekom 2007. godine primljeno ukupno 21 inspektor rada, od čega 5 u području radnih odnosa i 16 u području zaštite na radu. Uz to je tijekom 2007. godine primljeno i 15 stručnih suradnika i vježbenika koji se pripremaju za samostalno obavljanje poslova inspektora rada. Nakon spomenutih aktivnosti, unatoč tomu što je jedan broj inspektora rada i stručnih suradnika – vježbenika tijekom 2007. godine prestao s radom u Državnom inspektoratu (odlazak u mirovinu i prelazak na druga radna mjesta, uglavnom u gospodarstvo i sl.), na dan 31. prosinca 2007. godine u područnim jedinicama Državnog inspektorata je radio 101 inspektor rada za radne odnose, te 94 inspektora rada za zaštitu na radu, kao i 11 stručnih suradnika i vježbenika koji se pripremaju za samostalno obavljanje poslova inspektora rada.

Izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata (NN 127/07) koja je stupila na snagu 20. prosinca 2007. g. i novim Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata, koji je stupio na snagu 29. veljače 2008. godine, stvorene su pretpostavke za dodatno povećanje broja izvršitelja (inspektora rada) te su u 2008. g. osigurana financijska sredstva za dodatno povećanje broja inspektora rada za 53 nova izvršitelja od čega u području radnih odnosa 27, a u području zaštite na radu 26 inspektora. Po provedena dva javna natječaja u 2008. godini, kojima je raspisivana popuna svih upražnjenih radnih mjesta, primljeno je 24 inspektora rada, od čega 10 za područje radnih odnosa, a 14 za područje zaštite na radu, te 22 stručna suradnika i vježbenika koji će se pripremati za obavljanje poslova inspektora rada.

Ukupno u 2007. i 2008. godini zaposleno je u Državni inspektorat 45 inspektora rada i 37 stručnih suradnika – vježbenika, odnosno 82 službenika.

Na dan 31. prosinca 2008. godine, sukladno Pravilniku o unutarnjem redu Državnog inspektorata od studenoga 2008. godine, bilo je raspoređeno na poslove inspektora rada 270 službenika i to:

- 1 pomoćnik Glavnog inspektora za područje rada i zaštite na radu;
- 1 načelnica Odjela radnih odnosa;
- 1 načelnik Odjela zaštite na radu;
- 5 načelnika Odjela inspekcijskog nadzora u području rada i zaštite na radu;
- 5 voditelja Odsjeka za nadzor u području radnih odnosa;
- 5 voditelja Odsjeka za nadzor u području zaštite na radu;
- 4 voditelja Odsjeka – Ispostava;
- 45 viših inspektora rada u području radnih odnosa;
- 33 viših inspektora rada u području zaštite na radu;
- 78 inspektora rada u području radnih odnosa;
- 72 inspektora rada u području zaštite na radu;
- 11 stručnih suradnika u području radnih odnosa;
- 8 vježbenika u području radnih odnosa i
- 1 vježbenik u području zaštite na radu.

UKUPNO 270

Nadalje, vezano za radno mjesto voditelja Odsjeka za nadzor u području radnih odnosa i voditelja Odsjeka za nadzor u području zaštite na radu, navodimo da su prema rješenju čelnika tijela isti raspoređeni na radno mjesto: voditelj Odsjeka za nadzor u području radnih odnosa – inspektor (viši inspektor) i voditelj Odsjeka za nadzor u području zaštite na radu – inspektor (viši inspektor), jer isti pored poslova voditelja Odsjeka također prema planovima rada obavljaju i poslove inspektora rada (inspekcijske nadzore na terenu).

Odredbama novog Zakona o Državnom inspektoratu, koji je stupio na snagu 19. listopada 2008. godine, broj inspektora rada i viših inspektora rada u Državnom inspektoratu određuje se ovisno o broju radnika u djelatnostima koje nadzire inspektor rada, u pravilu po jedan na 4.000 do 5.000 radnika. Prema objavljenim podacima Državnog zavoda za statistiku za 2007. godinu, u Republici Hrvatskoj bilo je ukupno 1.516.909 prosječno zaposlenih radnika. Od ukupno zaposlenih u Republici Hrvatskoj, inspektori rada u području radnih odnosa nadziru provedbu propisa u djelatnostima koje zapošljavaju oko 1.300.000 radnika, a u području zaštite na radu u djelatnostima koje zapošljavaju oko 1.490.000 radnika.

Sukladno Zakonu o državnom inspektoratu (NN 116/08 od 11. listopada 2008., 123/08 od 24. listopada 2008.), u Državnom inspektoratu treba biti zaposleno najmanje 130 inspektora rada u području radnih odnosa i 149 inspektora u području zaštite na radu, odnosno ukupno 279 inspektora.

Kako je Pravilnikom o unutarnjem redu i Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata, predviđeno ukupno 307 službenika na poslovima inspektora rada (od tog broja je predviđeno 144 u području zaštite na radu i 163 u području radnih odnosa), a s danom 31. prosinca 2008. godine popunjeno je 270 (116 u području zaštite na radu i 154 u području radnih odnosa), to se tijekom 2009. godine nastavljaju aktivnosti za popunu svih upražnjenih

radnih mjesta raspisivanjem natječaja. Tako je u veljači 2009. godine raspisan natječaj za popunu 6 radnih mjesta inspektora rada, od toga 3 u području radnih odnosa i 3 u području zaštite na radu. Po tom natječaju primljen je 1 inspektor rada u području radnih odnosa i 2 inspektora rada u području zaštite na radu. Napominjemo, da će se potreban broj službenika na poslovima inspektora rada i u buduće određivati u navedenim aktima sukladno broju zaposlenih radnika. Tijekom 2009. devet službenika otišlo je iz Državnog inspektorata.

Trenutno u Državnom inspektoratu je zaposleno 264 inspektora rada, te još treba zaposliti 15 inspektora rada sukladno odredbama Zakona o Državnom inspektoratu, odnosno trenutno su slobodna 43 radna mjesta inspektora rada od ukupno 307 predviđenih Pravilnikom o unutarnjem redu i Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata.

Financijskim planom Državnog inspektorata za 2010. godinu planirana su sredstva za zapošljavanje potrebnih inspektora rada.

2.5.2. Stručna usavršavanja i edukacija

U svakoj područnoj jedinici Državnog inspektorata kontinuirano se organiziraju, u pravilu jednom tromjesečno uz sudjelovanje svih inspektora rada i uz suradnju sa središnjom Službom za nadzor u području rada i zaštite na radu, stručne radionice na temu nadzora provedbe propisa u području radnih odnosa i u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, s posebnim naglaskom na nove propise koji su tijekom 2007. i 2008. godine usklađeni sa pravnom stečevinom Europske unije. Zbog pozitivnih iskustava u ujednačavanju rada i povećavanju kvalitete rada inspektora, radionice će se nastaviti organizirati i tijekom 2009. godine.

Za složenija postupanja u inspekcijskom nadzoru, središnja Služba za nadzor u području rada i zaštite na radu je pripremila inspektorima više posebnih pisanih naputaka za rad, a za inspektore rada sa manje radnog iskustva i za inspektore kod kojih su uočeni nedostaci u radu organizirani su kontrolno - instruktivni nadzori (tijekom 2007. g. kod 20 inspektora, a tijekom 2008. g. kod 13 inspektora). Tijekom 2009. godine izrađena su četiri nova naputka za rad inspektora zbog toga što je došlo do promjena propisa u području rada, a to su:

- Naputak o radu i izvješćivanju inspektora rada u području zaštite na radu
- Naputak za rad o obavljanju dežurstva inspektora rada za zaštitu na radu
- Naputak za rad inspektora rada povodom ozljede na radu
- Naputak o načinu postupanja inspektora rada za zaštitu na radu u nadzoru kod poslodavca koji obavljaju poslove pod vodom.

Također će se u 2009. godini nastaviti s obavljanjem kontrolno – instruktivnih nadzora kod inspektora koji su tijekom 2008. godine položili stručni ispit i počeli sa samostalnim radom te kod inspektora kod kojih su u redovitom radu uočeni nedostaci. Planirano je obaviti 20 takvih nadzora tijekom 2009. g. Za sve novoprimitljene inspektore rada određuju se „mentori“ (u pravilu, viši inspektori sa najboljim ocjenama rada) koji im pomažu u pripremanju za polaganje državnog stručnog ispita za inspektora rada i za samostalan rad.

Tijekom 2007. godine je 31 inspektor završio odgovarajuće programe izobrazbe pri Središnjem državnom uredu za upravu – Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje

službenika te još 26 inspektora tijekom 2008. godine. Teme usavršavanja su bile iz područja informatike, uredskog poslovanja, organizacije rada i upravljanja u državnoj upravi, upravnog postupka i temeljnim stečevinama Europske unije. Tijekom 2009. godine nastavilo se je s ovim načinom edukacije i usavršavanja prema planu Središnjeg državnog ureda za upravu.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata iz prosinca 2007. godine stvorene su pretpostavke za popunu Odjela izobrazbe koji bi se ubuduće bavio stručnim usavršavanjem novoprimiteljenih, ali i postojećih inspektora rada (uz sudjelovanje istaknutih stručnjaka iz Republike Hrvatske te uz sudjelovanje stručnjaka iz Europske unije kroz realiziranje Projekta – zdravlje i sigurnost na radu u okviru IPA Komponente I – Jačanje administrativnih kapaciteta).

2.5.3. Sudjelovanje u međunarodnim aktivnostima i projektima

Služba nadzora u području rada i zaštite na radu sudjelovala je tijekom 2008. godine u slijedećim međunarodnim aktivnostima:

- međunarodnom projektu (zemlje regije) Globalni akcijski plan za zdravlje radnika 2008 – 2017, u organizaciji Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ iz Zagreba. Projekt u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom s ciljem edukacije za osnaživanje sustava zaštite zdravlja.
- projektu implementacije procjene rizika za zdravlje i sigurnost (SCOPES IP Projekt 2005-2008) koji je organizirao Medicinski fakultet u Skopju (Republika Makedonija) uz potporu Švicarskog nacionalnog fonda. Projekt implementacije metoda procjenjivanja rizika.
- u MATRA projektu Osnaživanje Hrvatskog zavoda za medicinu rada koji je organizirao Hrvatski zavod za medicinu rada uz potporu vlade Kraljevine Nizozemske. Projekt za uspostavljanje strukture Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, informatizaciju te unaprjeđivanje rada medicine rada.
- projektu PHARE 2005 Sustav nadzora nad tržištem u području tehničkih proizvoda (Direktiva EU o osobnoj zaštitnoj opremi) koji je organiziralo Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u suradnji sa stručnjacima iz Republike Slovenije. Twinning gospodarskih inspektora za implementaciju direktive 89/686/EEC za područje osobne zaštitne opreme.
- projektu I komponente IPA "Zaštita zdravlja na radu". Projektom se predviđa nabavka vozila i informatičke opreme za potrebe inspektora rada te twinning inspektora rada o primjeni direktiva EU.
- Također su inspektori rada u području zaštite na radu tijekom 2008. godine sudjelovali u projektu Hrvatske akreditacijske agencije i Švedskog fonda za potporu institucija u Republici Hrvatskoj u implementaciji postupka za ocjenjivanje tijela za ocjenu sukladnosti osobne zaštitne opreme i strojeva. Projekt se je nastavio i u 2009. godini. U projektom timu za definiranje IPA Komponente I – jačanje administrativnih kapaciteta sudjelovali su inspektori rada središnje Službe tijekom 2008. godine, a isti su nastavili 2009. godini.

2.5.4. Osigurana sredstva za obavljanje poslova

U odnosu na aktivnosti za poboljšanje uvjeta rada inspektora učinjen je značajan pomak u smislu da je u Državnom inspektoratu tijekom 2007. godine osigurano i uloženo u poboljšanje uvjeta rada ukupno 4.056.551,50 kn ili oko 555, 691 EUR (primjerice u 2006. godini je za iste namjene bilo osigurano i utrošeno 1.470.370,07 kn ili oko 201,420 EUR). Spomenuta sredstva su utrošena ponajviše za nabavku računala i računalne opreme (u iznosu od 1.718.772,36 kn ili oko 235,448 EUR), za otkup 41 vozila iz leasinga (u iznosu od 486.144,38 kn ili oko 66, 595 EUR) te za nabavku 55 komada vozila – novi leasing (u iznosu od 1.059.205,63 kn ili 145, 096 EUR), a ostala sredstva su utrošena za nabavku uredskog namještaja, različite opreme, uključivo i komunikacijske opreme.

Prošle 2008. godine realiziran je plan za osiguravanje uvjeta rada inspektora u iznosu od 3.664.230,85 kn (oko 501, 949 EUR). Od tog iznosa je ukupno utrošeno 2.074.964,00 kn (oko 284, 241 EUR) za računalnu opremu, a ostatak za uredsku opremu, komunikacijsku opremu i sl. Razmjerni dio uloženi sredstava usmjeren je na poboljšanje uvjeta rada inspektora rada koji djeluju u Državnom inspektoratu.

Za 2009. godinu osigurana su financijska sredstva u Državnom proračunu u iznosu od 2.422.500,00 kn (oko 331, 849 EUR), koja se planiraju utrošiti na:

- opremanje inspektora, odnosno nabavku uredskog namještaja, polica, fotokopirnih uređaja i opremu za grijanje i hlađenje, u iznosu od 616.200,00 kn (oko 84, 410 EUR);
- informatizaciju, odnosno nabavku računalne i telekomunikacijske opreme, ulaganje u licence i računalne programe, u iznosu od 1.271.300,00 kn (oko 174, 150 EUR);
- obnovu voznog parka, u iznosu od 120.000,00 kn (oko 16, 438 EUR);
- projekt PHARE 2006. – *Jačanje kapaciteta za provedbu prava intelektualnog vlasništva, nacionalna komponenta za nabavku računalne opreme*, u iznosu od 415.000,00 kn (oko 56, 849 EUR);
- IPA projekt "Zaštita zdravlja na radu" (I komponenta) – nabava opreme i vozila u

ukupnom iznosu od 813.000 € za Državni inspektorat.

3. EUROPSKI SOCIJALNI FOND

3.1. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Sukladno potpisanom Okvirnom sporazumu od 27. kolovoza 2007. godine i Operativnom programu Razvoj ljudskih potencijala, kojeg je Vlada Republike Hrvatske prihvatila Zaključkom od 27. rujna 2007. godine, a Europska komisija usvojila 7. prosinca 2007. godine, uspostavljena je Operativna struktura za provedbu IV. komponente Programa IPA (Instrument prepristupne pomoći). Temeljem Uredbe Vlade Republike Hrvatske o opsegu i sadržaju odgovornosti te ovlastima tijela nadležnih za upravljanje Instrumentom predpristupne pomoći (NN 34/08) iz ožujka 2008. godine, za upravljanje IV. komponentom - Razvoj ljudskih

potencijala, kao tijelo zaduženo za Operativni program Razvoj ljudskih potencijala, zaduženo je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (MGRIP).

Kako se IV. komponenta IPA-e odvija na načelima decentraliziranog sustava upravljanja (*DIS-Decentralised Implementation System*) Europska komisija je 1. prosinca 2008. godine donijela Odluku o prijenosu upravljačkih ovlasti na tijela Operativne strukture IV. komponente IPA-e.

Sporazum o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europskih zajednica za višegodišnji Operativni program „Razvoj ljudskih potencijala“ za pomoć Zajednice iz Instrumenta predpristupne pomoći u sklopu komponente „Razvoj ljudskih potencijala“ u Hrvatskoj je potpisan od strane predstavnika Vlade RH i Europske komisije dana 4. i 5. prosinca 2008. godine. Kako se radi o međunarodnom ugovoru koji financijski obvezuje Republiku Hrvatsku te isti podliježe ratifikaciji, Hrvatski sabor je na sjednici održanog dana 20. veljače 2009. godine donio Zakon o potvrđivanju Sporazuma o financiranju, a isti stupa na snagu osmog dana od objave u Narodnim novinama (NN 2/2009 od 25. ožujka 2009 - Međunarodni ugovori).

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva usvojenom od strane Vlade Republike Hrvatske 27. ožujka 2008. godine uspostavljena je Uprava za međunarodnu suradnju u području rada i socijalne sigurnosti, u kojoj će se obavljati poslovi tijela nadležnog za Operativni program i tijela nadležnog za prioritete i mjere iz područja rada, tržišta rada i zapošljavanja, te tehničke pomoći. U navedenoj Upravi novom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu ustrojen je Odjel za međunarodnu suradnju i europske integracije (4 službenika/ce) i Odjel za pripremu i provedbu programa i projekata Europske unije (14 službenika/ca) koji će obavljati poslove upravljanja i provedbe IV. komponente programa IPA - Razvoj ljudskih potencijala.

Donedavno je Uprava zapošljavala ukupno osam državnih službenika, točnije, Odjel za međunarodnu suradnju i europske integracije imao je samo načelnika, dok je Odjel za pripremu i provedbu programa i projekata Europske unije zapošljavao sedam službenika.

Zbog prostornih problema, koji su riješeni tijekom veljače 2009. godine, krajem veljače 2009. godine je raspisan ponovni natječaj za zapošljavanje novih 7 službenika za sva nepopunjena radna mjesta u Upravi kako je označeno u shematskom prikazu. Pri tom treba istaknuti i okolnost da je odaziv i broj ponuda na ovom natječaju znatno bolji no što je to bila situacija po protekla dva natječaja - vidi kao kod Uprave za rad i tržišta rada. Natječajni postupak za zapošljavanje novih službenika je dovršen, te je tijekom kolovoza 2009.g. zaposleno pet novih službenika u Upravi za međunarodnu suradnju na području rada i socijalne skrbi.

Shematski prikaz sistematiziranih radnih mjesta s brojem zaposlenih službenika u prilogu je ovog izvješća. (Prilog 5.)

Prema Analizi opterećenosti radnih mjesta planira se zaposliti još 14 dodatnih osoba do kraja 2012. godine (ukupno 27), a jačanje administrativnih kapaciteta se odnosi na područje provedbe, financijskih provjera i praćenja projekata koji će se provoditi u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2009.

Tijekom provedbe Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2009. razvijena je kontinuirana suradnja Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, kao Tijela

odgovornog za OP RLJP, te budućeg Upravljačkog tijela za OP RLJP, a vezano za Europski socijalni fond, s predstavnicima socijalnih partnera i civilnog društva. U Sektorskom nadzornom odboru za praćenje OP RLJP-a trenutno se nalaze 4 predstavnika/ce socijalnih partnera (predstavnicu sindikata i njezin zamjenik i predstavnicu poslodavaca i njezina zamjena), te 10 predstavnika/ca organizacija civilnog društva i nacionalnih manjina (7 članova/ica SNO-a i 3 zamjene). S predstavnicima socijalnih partnera i organizacija civilnog društva osigurana je kontinuirana razmjena informacija putem redovitih sastanaka, te sudjelovanja istih u aktivnostima vezanim za provedbu OP RLJP-a.

Tijekom pripreme revizije OP RLJP-a 2010.-2011., te tijekom pripreme OP RLJP-a za ESF održano je, od srpnja 2009. do listopada 2009., 7 regionalnih partnerskih konzultacija (Zagreb, Zadar, Split, Rijeka, Čakovec, Bjelovar i Osijek) na kojima su sudjelovali predstavnici socijalnih partnera i organizacija civilnog društva. Na konzultacijama je sudjelovalo ukupno 363 osobe, predstavnici potencijalnih prijavitelja na dodjele bespovratne pomoći koje se provode u okviru IPA-e, te će se provoditi kroz ESF.

3.2. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

U odnosu na administrativne kapacitete Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj dana 19. ožujka 2008. godine donijela Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, kojom se uređuje unutarnji ustroj Ministarstva, nazivi upravnih organizacija i drugih unutarnjih ustrojstvenih jedinica, te njihov djelokrug i način upravljanja. U Upravi za socijalnu skrb ukupno je ustrojeno 14 odjela s predviđenih 77 radnih mjesta (uključujući ravnatelja Uprave za socijalnu skrb i administrativnu tajnicu) i trenutačno zaposlenih 66 službenika.

U kolovozu 2009. imenovana je ravnateljica Uprave za socijalnu skrb.

Uredbom su ustrojena dva nova odjela u Upravi za socijalnu skrb: Odjel za pripremu i provedbu programa Europske unije (linijsko ministarstvo za IPU s ukupno predviđenih i zaposlenih pet službenika) i Odjel za pripremu i provedbu projekata Europske unije (korisnička institucija za IPU, koordinacija JIM-a i dr. s ukupno predviđenih pet radnih mjesta i trenutačno zaposlena četiri službenika). Naime, ovo je ministarstvo dio Operativne strukture za razvoj ljudskih potencijala (IV. komponenta IPE) u okviru čega je nadležno za praćenje i provedbu projekata na području socijalnog uključivanja. Ujedno je ovo ministarstvo i korisnička institucija (projekt-„Uspostava podrške u socijalnoj integraciji i zapošljavanju ranjivih i marginaliziranih skupina“).

Prema Analizi opterećenosti radnih mjesta koju je izradilo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi za razdoblje do 2013. godine, predviđa se zaposliti još četiri službenika/ica u Odjelu za pripremu i provedbu programa Europske unije.

Organizacijska struktura **Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi** može se naći u Prilogu 6.

3.3. Hrvatski zavod za zapošljavanje

Hrvatski zavod za zapošljavanje, koji obavlja poslove provedbenog tijela (za područje zapošljavanja i socijalne uključenosti, kao i tehničke pomoći), u svojoj je Središnjoj službi

ustrojio Odjel za financiranje i ugovaranje projekata EU. Odjel obavlja poslove provedbe natječaja, potpisivanja ugovora s korisnicima odnosno izvoditeljima, financijske kontrole zahtjeva za isplatu i provjere isplate, te nadzora na razini projekata i povrata sredstava u slučaju nepravilnosti. Odjel se sastoji od četiri odsjeka sa sistematiziranim 21 radnim mjestom, a zaključno s 30. rujnom 2009. godine u njemu je radio 21 radnik. Temeljem rezultata analize radne opterećenosti, plan zapošljavanja za 2009. godinu je ispunjen. Planira se, a u skladu s time će se promijeniti sistematizacija, zapošljavanje 5 osoba u 2010. godini, 12 osoba u 2011. godini, te 6 osoba u 2012. godini. Hrvatski zavod za zapošljavanje također je i korisnik sredstava predpristupne pomoći EU, tj. korisnička institucija. U odjelima za provođenje projekata EU na dan 30. rujna 2009. godine radilo je 11 radnika, i to u Središnjoj službi 9, a u Područnoj službi Osijek 2 radnika. Hrvatski zavod za zapošljavanje ima ukupno 1.262 radnika.

Organizacijska struktura **Hrvatskog zavoda za zapošljavanje** može se naći u Prilogu 7.

3.4. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je ustrojilo Odjel za cijelo-životno učenje i upravljanje fondovima EU – ima tri odsjeka, programiranje izrada i provedba projekata i obrazovanje odraslih – ukupno 7 službenika/ca, uključujući i načelnicu. Također je ustrojen Odjel za osiguranje kvalitete obrazovanja s načelnicom i dva stručna suradnika (3 službenika). Svi zaposleni se stručno usavršavaju prema planu (radionice, studijska putovanja i seminari za IPA program proceduru). Postoji plan zapošljavanja dva (2) revizora za povećane potrebe u okviru akreditacijskog postupka i za nastavak provođenja IPA programa te strukturne fondove, s napomenom da će jedan revizor biti zaposlen do kraja ove godine, a drugi tijekom slijedeće 2010. godine.

Provedbeno tijela za područje obrazovanja je **Agencija za strukovno obrazovanje** koja je ustrojila Odjel za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije. Na Odjel su delegirani poslovi provođenja natječaja, potpisivanja ugovora s korisnicima odnosno izvoditeljima, financijska kontrola zahtjeva za isplatu i njihova provjera, te nadzor na razini projekata i u slučaju nepravilnosti povrata sredstava. Odjel ima ukupno 14 zaposlenih osoba. Prema Analizi opterećenosti radnih mjesta predviđeno je zapošljavanje još po 2 osobe do kraja 2009. godine i u 2010. godini, te 4 osobe u 2011. i 2 u 2012. godini. Iz navedene Analize je vidljivo kako će se u periodu od 2010. do 2012. godine jačati kapaciteti vezani za područje provedbe projekata, kao i za područje financijskih kontrola te osiguranja kvalitete unutar Odjela. Agencija za strukovno obrazovanje također namjerava zaposliti 2 unutarnja revizora do kraja 2009. godine.

3.5. Napredna izobrazba i obrazovanje

Operativne strukture (OS) za provedbu Komponente IV. programa IPA prošle su i još prolaze kroz intenzivno razdoblje kadrovskog popunjavanja. Da bi se ispunili rokovi za provođenje, u svakoj su instituciji razvijeni planovi izobrazbe za sve nove djelatnike koji jesu ili će biti zaposleni, kako bi se osiguralo da prije provedbe budu dovoljno osposobljeni. U suradnji s Nacionalnim fondom i Središnjim uredom za strategiju razvoja i koordinaciju fondova EU (CODEF) organizirani su tečajevi izobrazbe s iskusnijim osobljem u svrhu priprema za provođenje predstojećih zahtjeva.

Plan godišnje izobrazbe nalazi se u Prilogu 8.

Tijelo odgovorno za Operativni program za razvoj ljudskih potencijala (HRD OP) za sva tijela OS-a, kao i za druge institucije koje su izravno i/ili neizravno uključene u proces provedbe HRD OP-a kontinuirano organizira stručne radionice iz područja upravljanja rizikom i nepravilnostima.

Djelatnike OS-a snažno se potiče na pohađanje konferencija, seminara i tečajeva koji bi unaprijedili njihova stručna znanja. Njihovi nadređeni odobravaju sudjelovanje koje je evidentno korisno za njihov rad.

Kad se nova osoba zaposli u nekoj instituciji, utvrđuju se njezine osobne potrebe u pogledu izobrazbe, tako da svaki djelatnik ima osobni registar podataka o izobrazbi koji uključuje sve oblike izobrazbe koje je djelatnik pohađao i završio te njihov značaj za unapređenje njegovih znanja.

Od početka pripreme i provedbe programa IPA do danas, djelatnici OS-a prošli su kroz mnoge seminare/konferencije/tečajeve i radionice iz područja upravljanja IPA-om i strukturnim fondovima. Kroz Twinning Light projekt u okviru programa Phare 2006 PPF „Jačanje administrativnih kapaciteta za upravljanje i provedbu programa IPA/ESF“ koji je sada u procesu provedbe osigurano je više aktivnosti izobrazbe iz područja konzultantskih usluga i pomoći „po mjeri“ za sve institucije uključene u upravljanje i provedbu Komponente IV. programa IPA (MINGORP (Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva), MZSS (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi), MZOŠ (Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa), HZZ (Hrvatski zavod za zapošljavanje) i ASO (Agencija za strukovno obrazovanje) u pogledu praktičnih pitanja vezanih uz upravljanje i provedbu programa IPA/ESF (programiranje; provedba; praćenje i ocjenjivanje; promidžba).

Isto tako kroz projekt Phare 2006. „Razvoj institucionalnih kapaciteta za upravljanje strukturnim fondovima EU nakon pristupanja“ - Komponenta institucionalne izgradnje djelatnicima OS-a pružena je pomoć kroz konzultantsku podršku vezanu uz pitanja programiranja, osobito pri izradi NSRO-a (Nacionalnog strateškog referentnog okvira) i drugih relevantnih dokumenata za buduće strukturne fondove.

Što se tiče ostalih oblika izobrazbe provedenih u području upravljanja programima IPA/SF, osoblje OS-a prošlo je kroz niz seminara fokusiranih na različita konkretna područja: na planiranje i provedbu pomoći u okviru programa IPA i potom na potrebu za informacijskim sustavom upravljanja (MIS), na upravljanje projektom ciklusom – pripremom i fazama projekta: programiranje, provedba i ocjenjivanje, izobrazba o matrici logičkog okvira, izobrazba o upravljanju Komponentom IV. programa IPA prije pristupanja i strukturnim fondovima, s naglaskom na program IPA i sustav EDIS, izobrazba o Europskom socijalnom fondu, o pravnim okvirima za programiranje strukturnih fondova i osnovnoj dokumentaciji / propisima i njihovoj ulozi u provedbi strukturnih fondova uz povezanost između Nacionalnog programa reformi i Nacionalnog strateškog referentnog okvira, izobrazba o javnim nabavama – o postupcima nabave / najavama natječaja, o isporukama, uslugama, twinningu i potporama, o financijskom upravljanju programom IPA / strukturnim fondovima, o pravilima o pravu sudjelovanja, praćenju i ocjenjivanju, o procesima odlučivanja i načelima upravljanja fondovima EU-a.

Više je djelatnika isto tako pohađalo seminare o upravljanju SF-ima, fokusirane na Europski socijalni fond, u organizaciji Europske akademije za poreze, gospodarstvo i pravo u Berlinu i Europskog instituta za javnu upravu (EIPA) u Maastrichtu i Milanu.

Predavači Centra za izobrazbu Instituta za javnu upravu u Dublinu u suradnji s Ministarstvom financija, Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija i Središnjim državnim uredom za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije u Republici Hrvatskoj organizirali su tečaj za osposobljavanje obučavatelja („Train the Trainers Course“) iz područja financijskog upravljanja, koji je pohađalo više djelatnika koji su uspješno završili program.

Iz područja nepravilnosti, kao jednog od izuzetno važnih područja izobrazbe, održani su brojni treninzi u organizaciji Odjela ministarstva financija koje se bavi prevarama i nepravilnostima vezanima uz fondove EU, ali i tijela odgovornoga za OP HRD i njegovih službenika za nepravilnosti, u cilju jačanja svijesti u ovom izuzetno osjetljivom i važnom području. Seminari o uspostavljanju mreže službenika za nepravilnosti odvijaju se kontinuirano kako bi se uključili ne samo djelatnici koji se bave programom IPA, već i cjelokupno osoblje državne uprave, a osobito novozaposleni. U tom smislu službenici za nepravilnosti napravili su analizu i sa svakim djelatnikom Uprave i HOS-a obavili razgovore vezane uz nepravilnosti i njihovo upoznavanje s cjelokupnom metodologijom njihovoga prijavljivanja, svaki djelatnik Uprave MINGORP-a ispunio je upitnik o potrebama za izobrazbom u okviru sustava za suzbijanje nepravilnosti i na temelju toga službenik za nepravilnosti u MINGORP-u sastavio je registar podataka o planiranoj izobrazbi i polaznicima za 2009. godinu koji uključuje sve djelatnike.

4. ANTI-DISKRIMINACIJA

4.1. Zakon o suzbijanju diskriminacije

S ciljem zaštite i promicanja ljudskih prava, tijekom srpnja 2008. godine usvojen je Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN broj 85/08 od 21 srpnja 2008.) koji je usklađen s Direktivom Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. godine koja implementira načelo ravnopravnosti osoba bez obzira na njihovo rasno ili etničko porijeklo, Direktivom Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. godine koja implementira načelo ravnopravnosti muškaraca i žena s obzirom na pristup robama i uslugama, opskrbu robama i pružanje usluga, i Direktivom Vijeća 97/80/EZ od 15. prosinca 1997. godine o obvezi dokazivanja u slučajevima diskriminacije na temelju spola.

Zakon o suzbijanju diskriminacije definira ulogu pučkog pravobranitelja kao središnjeg nezavisnog tijela koje je na državnoj razini odgovorno za implementaciju, kao i područja nadležnosti posebnih pravobranitelja.

4.2. Pučki pravobranitelj

Institucija pučkog pravobranitelja ustanovljena je Ustavom Republike Hrvatske koji ga definira kao opunomoćenika Hrvatskog sabora koji štiti ustavna i zakonska prava građana u postupku pred državnim upravom i tijelima koja imaju javne ovlasti. Pučkog pravobranitelja bira Hrvatski sabor na mandat od 8 godina. Sukladno Zakonu o pučkom pravobranitelju (N.N. 60/02) pučki pravobranitelj je neovisan i samostalan u svom radu te mu nitko ne smije davati upute i naloge za njegov rad. Budući da je pučki pravobranitelj upravo nadležan razmatrati pojedinačne slučajeve ugroženosti prava građana koja su im prilikom izvršavanja poslova iz svoje nadležnosti počinila tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima, a razmatra i druga pitanja koja se odnose na nepravilan rad navedenih tijela vezano za zaštitu ustavnih i zakonskih prava građana, u svrhu učinkovite provedbe navedenih ovlasti zajamčena je njegova neovisnost i to i Ustavom i Zakonom.

Ured pučkog pravobranitelja je krajem 2007. godine, uz tri zamjenika pučkog pravobranitelja imao ukupno 16 službenika. U proteklom razdoblju Ured pučkog pravobranitelja pojačan je kadrovski na način da je ukupan broj zaposlenih porastao sa 16 na 31 službenika i osiguranim proračunskim sredstvima za 2009. godinu u visini od 7,3 milijuna kuna. U Ured pučkog pravobranitelja planirano je zapošljavanje još troje novih službenika.

Jedan od trojice zamjenika pučkog pravobranitelja odgovoran je za područje suzbijanja diskriminacije, a Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem redu ureda pučkog pravobranitelja koji je usvojen 18. ožujka 2009. godine predviđeno je i radno mjesto savjetnika pučkog pravobranitelja za pravna pitanja – koordinatora za područje suzbijanja diskriminacije koje je i popunjeno. Uz koordinatora još jedan od savjetnika je odgovoran za obavljanje poslova koji proizlaze iz Zakona o suzbijanju diskriminacije iako i svi drugi savjetnici rješavaju pritužbe građana koji se odnose na diskriminaciju, u skladu s raspodjelom posla i upravnim područjima koja stručno pokrivaju. Od predviđenih 31 službenika u ovom je trenutku u Uredu pučkog pravobranitelja zaposleno 18 službenika.

Radi učinkovite provedbe Zakona o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08 od 21. srpnja 2008), koji je stupio na snagu 01. siječnja 2009. godine, pučki pravobranitelj jedan je od nositelja projekta pod nazivom "Potpora provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije", koji je Republici Hrvatskoj odobren u okviru Programa Zajednice na području zapošljavanja, socijalne uključenosti te zaštite, uvjeta rada, ravnopravnosti spolova i borbe protiv diskriminacije za razdoblje od 2007. do 2013. (PROGRESS). Provedba projekta započela je u prosincu 2008. godine, a završetak je predviđen za prosinac 2009. Uz brojne edukacije ciljanih skupina profesionalaca (savjetnici pučkog pravobranitelja, sudaca, državnih odvjetnika, odvjetnika, poslovnog sektora i predstavnika civilnog društva), kroz provedbu ovog Projekta će se omogućiti i provedba sveobuhvatne javne kampanje usmjerene na širenje javne svijesti o stupanju na snagu Zakona te provedba istraživanja o stupnju svijesti o problemu diskriminacije prije i nakon provedbe javna kampanje. Provedbu projekta zaključit će dvodnevna nacionalna konferencija na temu suzbijanja diskriminacije.

Ured pučkog pravobranitelja postao je i redovan član organizacije "Equinet" (the European Network of Equality Bodies), čime je zaposlenicima Ureda omogućeno stjecanje posebnih znanja sudjelovanjem na seminarima ove Organizacije i međusobna razmjena iskustva i dobre prakse. Cilj aktivnosti ove organizacije je jačanje i unaprjeđivanje sposobnosti pojedinih članova u osiguranju zaštite građana od diskriminacije i primjene europskih standarda na tom području u pravnim sustavima zemalja članica i zemalja kandidata.

Radi uspostave baze podataka o predmetima s ovog područja, definiranja i usklađivanja vođenja statistike vezane uz pritužbe s područja diskriminacije, pučki je pravobranitelj u studenom 2008. godine uspostavio redovnu međusobnu suradnju s posebnim pravobraniteljima odnosno s pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova, pravobraniteljicom za djecu i pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom, te je sada u tijeku izrada odgovarajućeg elektronskog informatičkog programa.

Početak primjene Zakona o suzbijanju diskriminacije obilježen je 26. siječnja 2009. godine održavanjem jednodnevne konferencije pod nazivom " Pučki pravobranitelj kao središnje tijelo za suzbijanje diskriminacije" kojoj je putem predavanja stručnjaka u području suzbijanja diskriminacije i raspravu započela trajna suradnja svih dionika provedbe Zakona.

Ured Pučkog pravobranitelja u svrhu ispunjenja obveze socijalnog dijaloga, suradnje s organizacijama civilnog društva, vjerskim zajednicama te savjetom za nacionalne manjine, sukladno članku 15. Zakona o suzbijanju diskriminacije sudjeluje na okruglim stolovima, tribinama i drugim manifestacijama navedenih institucija organiziranih u svrhu suzbijanja diskriminacije.

Stjecanjem statusa središnjeg tijela za suzbijanje diskriminacije, Ured pučkog pravobranitelja aktivirao se i na međunarodno-pravnoj razini. Kako je u veljači 2009. godine Republika Hrvatska branila VI, VII i VIII periodično izvješće o primjeni Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije predstavnik Ureda pratio je cijeli tijek njegove obrane pred ECRI-em.

Kako je već navedeno, u prosincu 2008. započela je provedba projekta „Potpora provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije“ kroz koji će biti izvršena i edukacija svih savjetnika pučkog pravobranitelja te savjetnika posebnih pravobranitelja (pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom te pravobraniteljica za djecu). Budući je mirenje do postizanja izvansudske nagodbe, sukladno Zakonu o suzbijanju diskriminacije u također nadležnosti pučkog pravobranitelja, uz već spomenutu temeljnu edukaciju, najmanje 4 savjetnika pridružit će se edukaciji za provedbu instituta mirenja na Pravosudnoj akademiji Ministarstva pravosuđa. U okviru Projekta osuvremenjuje se web stranica Ureda pučkog pravobranitelja s posebnim naglaskom na aktivnosti u području suzbijanja diskriminacije.

Predstavnici Ureda pučkog pravobranitelja pohađati će seminare o pravnoj stečevini Zajednice u području suzbijanja diskriminacije kojeg organizira Akademija europskog prava te seminare koje organizira Equinet.

Kao član Equineta, ured pučkog pravobranitelja uključit će se i u radne grupe organizirane u okviru navedene europske mreže za jednakost te i na taj način doprinijeti razmjeni iskustava u navedenom području.

Ured pučkog pravobranitelja sudjeluje i u Peer to Peer projektu VE i EU u okviru kojeg savjetnici pučkog pohađaju tematske radionice koje se u okviru Projekta organiziraju u svrhu unaprjeđenja rada nacionalnih sustava za zaštitu ljudskih prava.

Tijekom 2009. Ured pučkog pravobranitelja će, u suradnji s Uredom za ljudska prava, aplicirati za IPA twinning projekt pod nazivom „Uspostava sveobuhvatnog sustava za zaštitu od diskriminacije“. Ukoliko navedeni Projekt bude odobren, njegova provedba bi trebala

započeti 2011. Svrha navedenog projekta je jačanja kapaciteta Ureda pučkog pravobranitelja kao središnjeg tijela za suzbijanje diskriminacije te drugih tijela nadležnih za provedbu Zakona o suzbijanju diskriminacije, zaštita žrtava diskriminacije te jačanja sustava statističkog praćenja slučajeva diskriminacije. Sustav statističkog praćenja slučajeva diskriminacije uspostaviti će se do kraja 2009. godine, za što će se izdvojiti 84,000 kuna planiranih PROGRESS projektom „Potpora provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije“

Pomoć žrtvama diskriminacije

U okviru ovlasti koje za pučkog pravobranitelja proizlaze iz odredbe članka 12. stavak 2. točka 9. Zakona o suzbijanju diskriminacije, pučki pravobranitelj u okviru svoga rada provodi istraživanja u području diskriminacije. U svrhu izvršenja navedene zakonske obveze provedba istraživanja predviđena je projektom pod nazivom „Potpora provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije“ koji je Republici Hrvatskoj odobren u okviru Programa Zajednice na području zapošljavanja, socijalne uključenosti te zaštite, uvjeta rada, ravnopravnosti spolova i borbe protiv diskriminacije za razdoblje od 2007. do 2013. (PROGRESS). Istraživanje je provedeno pod nazivom „Istraživanje o stavovima i razini svijesti o diskriminaciji i pojavnim oblicima diskriminacije“, a u svrhu utvrđivanja stavova građana i građanki o rasprostranjenosti raznih oblika diskriminacije u društvu te osobnim iskustvima diskriminacije. Provedeno je na ukupno 1300 ispitanika.

Glavni je cilj istraživanja bio utvrditi na koji način građani percipiraju diskriminaciju u Hrvatskom društvu; što je ona, koja područja te koje društvene skupine su njome pogođene. Obradom podataka utvrđena je potreba informiranja građana o tome što je diskriminacija i u kojim se oblicima ona može pojaviti u društvu. Nadalje, utvrđeno je da su građani slabo upoznati s institucijama koje su zadužene za problem diskriminacije u društvu. Kada je riječ o osobnom iskustvu, 2/3 osoba koje su na neki način bile žrtve diskriminacije nisu poduzeli nikakve korake da zaštite svoja prava.

Vidljivo je da građani ne pridaju važnost samom problemu diskriminacije, što je dijelom posljedica nedovoljnog poznavanja što je to diskriminacija te vjerojatno zbog globalne ekonomske krize se percipira kako trenutno ima puno većih problema s kojim se društvo treba suočiti nego što je diskriminacija.

Kako je u pripremi sveobuhvatna javna kampanja usmjerena na podizanje javne svijesti o donošenju Zakona o suzbijanju diskriminacije to o ulozi pučkog pravobranitelja kao središnjeg tijela nadležnog za suzbijanje diskriminacije, po njenom završetku provest će se drugi val navedenog istraživanja.

Vežano uz konkretnu pomoć žrtvama diskriminacije, u okviru svojih ovlasti pučki pravobranitelj: zaprima prijave svih fizičkih i pravnih osoba, osobama koje su podnijele pritužbu zbog diskriminacije pruža potrebne obavijesti o njihovim pravima i obvezama te mogućnostima sudske i druge zaštite, ako nije započet sudski postupak ispituje pojedinačne prijave i poduzima radnje iz svoje nadležnosti potrebne za otklanjanje diskriminacije i zaštitu prava diskriminirane osobe, uz pristanak stranaka provodi postupak mirenja uz mogućnost sklapanja izvansudske nagodbe, podnosi kaznene prijave u vezi sa slučajevima diskriminacije nadležnom državnom odvjetništvu.²

² Područje antidiskriminacije sastavni je dio i poglavlja 23. Pravosuđe i temeljna prava

Organizacijska struktura Ureda pučkog pravobranitelja nalazi se u Prilogu 9.

4.3. Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom

Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom je novoosnovana institucija uspostavljena Zakonom o pravobranitelju za osobe s invaliditetom (NN 107/07, listopad 2007), kao samostalno i neovisno tijelo kojem nitko ne može davati upute i naloge za njezin rad, a za isti odgovara Hrvatskom saboru kojem podnosi i godišnja izvješća. U svibnju 2008. godine Hrvatski sabor je imenovao pravobraniteljicu za osobe s invaliditetom, a u rujnu 2008. godine usvojen je Poslovnik pravobraniteljice za osobe s invaliditetom (NN 103/08 od 10. rujna 2008). Nakon javnog poziva za imenovanje dva zamjenika pravobraniteljice isti su imenovani u listopadu 2008. godine. Ured je započeo s radom u studenom 2008. godine i do kraja godine imao je 5 zaposlenih (Pravobraniteljicu, dvoje zamjenika i dvoje službenika). Slijedom natječaja tijekom 2009. godine u Uredu je zaposleno 5 državnih službenika (4 savjetnika i računovotkinja). Trenutno je u Uredu zaposleno 10 službenika, a prema sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je zapošljavanje još jednog savjetnika.

Vidjeti Prilog 10. – Proračunska sredstva za 2009. i 2010. godinu.

Organizacijska struktura Ureda pravobranitelja za osobe s invaliditetom nalazi se u Prilogu 11.

5. JEDNAKE MOGUĆNOSTI

5.1. Zakon o ravnopravnosti spolova

Vežano za zakonodavne aktivnosti koje su usmjerene k usklađivanju nacionalnog zakonodavstva s Direktivom Vijeća 96/34/EZ od 3. lipnja 1996. godine o okvirnom sporazumu o roditeljskom dopustu, tijekom srpnja 2008. godine usvojen je Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama (NN broj 85/08). U istom razdoblju je usvojen i novi Zakon o ravnopravnosti spolova (NN 82/08), koji propisuje opseg rada Pravobranitelja/ice za ravnopravnost spolova kako bi aktivnosti Ureda Pravobranitelja/ice obuhvaćale sve funkcije nezavisnog tijela za suzbijanje diskriminacije u području ravnopravnosti spolova, u skladu s zahtjevima Direktive 2002/73/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. godine kojom se izmjenjuje i nadopunjuje Direktiva 76/207/EEZ o implementaciji načela ravnopravnosti muškaraca i žena s obzirom na mogućnost zapošljavanja, stručnog osposobljavanja i napredovanja te radne uvjete.

Novim Zakonom o radu koji će na snagu stupiti 1. siječnja 2010. ukinute su dosadašnje odredbe o pretjeranoj zaštiti žena odnosno o zabrani njihovog rada u industriji noću, kao i zabrana rada žena pod vodom i zemljom. Istim je Zakonom propisano da njegovim stupanjem na snagu, dakle 01. siječnja 2010. prestaje važiti Pravilnik o poslovima na kojima ne smije raditi žena. Što se tiče prava na povratak na odgovarajuće radno mjesto, odredbom članka 73. novog Zakona o radu propisano je prvenstveno pravo na povratak na isto radno mjesto, a samo ako to radno mjesto više ne postoji tada na odgovarajuće radno mjesto čiji uvjeti rada ne smiju biti nepovoljniji od uvjeta rada onog mjesta koje je radnik obavljao prije korištenja roditeljskih ili roditeljskih prava. Osim toga je propisano i pravo tog radnika na stručno

osposobljavanje, ako je došlo do promjena u tehnici ili načinu rada, a ujedno mu se moraju osigurati i sve ostale pogodnosti koje proizlaze iz poboljšanih uvjeta rada na koje bi imao pravo.

5.2. Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova

Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova uspostavljen je na temelju ranije važećeg Zakona o ravnopravnosti spolova usvojenog 2003. godine (NN 116/03 od 22. srpnja 2003.g.)

U cilju postizanja usklađenosti nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije izrađen je novi Zakon o ravnopravnosti spolova kojeg je Hrvatski sabor donio 15. srpnja 2008. godine (NN 82/08), a temeljem kojeg je pravobranitelj/ica neovisno tijelo nadležno za suzbijanje diskriminacije na području ravnopravnosti spolova. Sukladno odredbama iz novog Zakona harmonizirali su se propisi o djelokrug rada pravobranitelja/ice za ravnopravnost spolova na način da aktivnosti ureda pravobranitelja/ice obuhvaćaju sve funkcije neovisnog tijela za ravnopravnost spolova kako to zahtijevaju europske direktive.

Tijekom 2008. godine Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova je imao, uz pravobraniteljicu i njenu zamjenicu, zaposleno još 8 službenika, a za aktivnosti njenog Ureda je u Državnom proračunu bilo osigurano ukupno 2,5 milijuna kuna (oko 342,657 EUR).

Planom prijama u državnu službu u Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2009. godinu (NN 149/08) planira se popuniti 1 upražnjeno radno mjesto VSS, a sadašnja organizacijska shema, odnosno broj radnih mjesta u Uredu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova izgleda kako slijedi.

	BROJ RADNIH MJESTA U PRAVILNIKU O UNUTARNJEM REDU	BROJ DUŽNOSNIKA/CA	BROJ SLUŽBENIKA/CA
VSS	7	2	5
VŠS	2		2
SSS	1		1
UKUPNO	10	2	8

Obzirom da je novim Zakonom pravobraniteljica, uz ranije ovlasti, dobila i brojne nove ovlasti pri pokretanju sudskog postupka, poduzimanje radnji ispitivanja pojedinačnih prijava do pokretanja sudskog postupka, uz pristanak stranaka provođenje postupka mirenja uz mogućnost sklapanja izvan sudske nagodbe, prikupljanje i analiziranje statističkih podataka o slučajevima spolne diskriminacije te provođenje neovisnih istraživanja o diskriminaciji, objavljivanje neovisnih izvješća i razmjenjivanje raspoloživih informacija s odgovarajućim

europskim tijelima, to je prilikom donošenja Zakona predviđeno i jačanje administrativnih kapaciteta njenog ureda.

Budući da su administrativni kapaciteti Ureda Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova nedovoljni za ispunjavanje novih odgovornosti Pravobraniteljice koje su predviđene Zakonom o suzbijanju diskriminacije, izraditi će se novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu. Sredstva u državnom proračunu za ova 3 nova zaposlenika morat će se osigurati za 2010. godinu i sve sljedeće godine.

Za 2009-u godinu je za rad Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova osigurano ukupno 2,8 milijuna kuna (oko 383,561 EUR), a osiguran je i dio sredstava od 278.000,00 kuna (oko 38,032 EUR) za suradnju njenog ureda sa znanstvenim i drugim institucijama, koje će sudjelovati u slijedećim projektima i aktivnostima :

- analiza kolektivnih ugovora s aspekta ravnopravnosti spolova,
- nastanak analize oglašavanja potreba za zapošljavanjem novih radnika,
- analiza provedbe aktivnih mjera zapošljavanja s aspekta jednakih mogućnosti,
- analiza lokalnih izbora 2009. godine,
- praćenje provedbe mjera osiguravanja jednakog pristupa obrazovanju na svim razinama,
- nastavak analize udžbenika za osnovnu i srednju škola iz rodne perspektive,
- analiza zastupljenosti po spolu učeničke i studentske populacije, s posebnim osvrtom na strukturu u upravljačkim tijelima odgojno obrazovnih ustanova,
- analiza rada javnih medija,
- analiza provedbe Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova 2006. - 2010., Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2008. do 2010. godine i Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji,
- analiza po spolu ozljeda na radu,
- analiza po spolu strukture nadzornih i upravnih odbora u trgovačkim društvima.

Novi Zakon je dodatno propisao županijama i Gradu Zagrebu obvezu osnivanja i osiguravanja uvjeta i sredstava za rad povjerenstava za ravnopravnost spolova s ciljem promicanja ravnopravnosti spolova na lokalnoj razini i provođenja Zakona o ravnopravnosti spolova i Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova. Pravobraniteljica redovno surađuje sa povjerenstvima za ravnopravnost spolova kao institucionalnih mehanizama za provedbu Zakona i Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova na lokalnoj razini sa kojima pravobraniteljica redovno surađuje sudjelovanjem u događanjima koja organiziraju i redovnim traženjem njihovih godišnjih izvješća o provedbi aktivnosti. Isto tako, pravobraniteljica nastavlja i sa svojim redovnim obilascima županija, gradova i općina.

Pravobraniteljica i drugi zaposlenici njenog ureda redovno sudjeluju, kako na zasjedanjima Povjerenstva o položaju žena Ujedinjenih naroda, tako i drugim zasjedanjima u široj regiji, te na kongresima, savjetovanjima i seminarima s područja djelovanja pravobraniteljice. Također valja naglasiti da će temeljem Plana izobrazbe službenika jedna zaposlenica Ureda pravobraniteljice biti ove godine upućena i na formalno obrazovanje, jer je to neophodno za obavljanje poslova njenog radnog mjesta temeljem očekivanih promjena u klasifikaciji poslova u državnoj upravi.

Organizacijska struktura Ureda pravobraniteljice ravnopravnost spolova nalazi se Prilogu 12.

5.3. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Kako je i Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti bilo nositelj izrade novog propisa o obiteljskim i roditeljskim dopustima i naknadama, koji je bio planiran u okviru mjera iz Nacionalne populacijske politike (NN 132/06) za područja „Sustava obiteljskih potpora“ koje se odnose na roditeljine i roditeljske dopuste, to je Uredbom Vlade Republike Hrvatske od 14. veljače 2008. godine (NN 21/08) izmijenjeno unutarnje ustrojstvo Ministarstva na način da je u Upravi za obitelj ustrojeno pet odjela i to: Odjel za obitelj s četiri odsjeka u svom sastavu, Odjel za djecu i mladež s dva odsjeka, Odjel za osobe s invaliditetom s tri odsjeka, Odjel za pravne poslove i inspekcijski nadzor s dva odsjeka i Odjel za međunarodnu suradnju i publicistiku s dva odsjeka u svom sastavu. Tijekom veljače 2009. godine unutarnjom preraspodjelom kadrova Uprava za obitelj ojačana je s dvije nove službenice.

Prije stupanja na snagu Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama (1.1. 2009) izrađeni su pisani napuci te su održane radionice vezane uz primjenu Zakona u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje kao provedbenim tijelom.

5.4. Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske

Djelokrug rada Ureda

Sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu prema članku 18. Zakona o ravnopravnosti spolova Ured obavlja stručne i druge poslove na način da:

1. koordinira sve aktivnosti kojima je cilj uspostavljanje ravnopravnosti spolova, izrađuje cjeloviti sustav zaštite i promicanja ravnopravnosti spolova u Republici Hrvatskoj i prati njegovu učinkovitost
2. odobrava tijelima iz članka 11. Zakona provedbu planova djelovanja,
3. predlaže Vladi Republike Hrvatske i državnim tijelima donošenje ili izmjene zakona i drugih propisa kao i usvajanje drugih mjera,
4. izrađuje nacionalnu politiku za promicanje ravnopravnosti spolova i nadzire njezinu provedbu,
5. provodi istraživanja, izrađuje analize i svake dvije godine Vladu Republike Hrvatske izvještava o provedbi nacionalne politike,
6. prati usklađenost i primjenu zakona i drugih propisa koji se odnose na ravnopravnost spolova u odnosu na međunarodne dokumente,
7. priprema nacionalna izvješća o ispunjavanju međunarodnih obveza u području ravnopravnosti spolova,
8. surađuje s nevladinim udrugama koje su aktivne u području ravnopravnosti spolova i osigurava djelomično financiranje njihovih projekata ili aktivnosti,
9. promiče znanje i svijest o ravnopravnosti spolova,
10. prima predstavke stranaka o povredama odredbi ovoga Zakona i drugih propisa i prosljeđuje ih pravobraniteljstvu i drugim nadležnim državnim tijelima.
11. koordinira rad županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova
12. izvještava Vladu Republike Hrvatske svake godine, najkasnije krajem travnja za prethodnu godinu o svojim aktivnostima.

Ustrojstvo Ureda

U Uredu je zaposleno 6 djelatnica: 1 predstojnica, 2 savjetnice, 1 stručna savjetnica, 1 stručna suradnica i 1 tajnica.

STRUČNA SPREMA	Zaposleni
VSS	5
VŠS	0
SSS	1
UKUPNO	6

Organizacijska struktura Ureda za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske nalazi se u Prilogu 13.

Aktivnosti izobrazbe u području jednakih mogućnosti

Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske

A. Edukacija za sve državne službenike/ice:

- U sklopu Državnog stručnog ispita za sve novozaposlene državne službenike/ice predstavnica Ureda sudjeluje redovito u procjeni znanja prijavljenih kandidata/inja kojima je djelokrug rada vezan za područja - ravnopravnost spolova, ljudska prava, zaštita prava nacionalnih manjina.
 - Do sada je takav posebni dio Državnog stručnog ispita polagalo 7 kandidata/inja od kojih 3 iz ureda državne uprave u županijama
- Edukacija državnih službenika za područje ravnopravnosti spolova pod nazivom „Zakonske odredbe za ravnopravnost spolova“ – održava se u Ministarstvu uprave, u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika – 2x godišnje od kraja 2008.
 - Do sada su održana dva jednodnevna seminara (22 polaznika/ca) – Sljedeći je po rasporedu 5.11.2009.
 -

B. Edukacija za nacionalne mehanizme za ravnopravnost spolova:

- Edukacija koordinatorica/ica za ravnopravnost spolova - organizirao Ured za ravnopravnost spolova u suradnji sa švedskim Institutom za javnu upravu (Institute for Public Management) u sklopu projekta „Jačanje nacionalnih mehanizama za ravnopravnost

spolova kroz kapacitiranje koordinatora/ca u tijelima državne uprave“ kojeg je sufinancirao Švedski fond za institucionalnu podršku Hrvatskoj (SISF) temeljem bilateralnog ugovora s Kraljevinom Švedskom, a provodio se od lipnja 2008. do siječnja 2009. godine.

- Za 15 koordinatora/ica u ministarstvima - održana su dva dvo-dnevna seminara
 - Za 21 koordinatora/icu u uredima državne uprave u županijama – održana su dva dvo-dnevna seminara
 - Svi/e koordinatori/ice izradili su Akcijske planove za uvođenje načela ravnopravnosti spolova u svojim radnim sredinama, a neka ministarstva su oformila Povjerenstva za ravnopravnost spolova pri ministarstvima
- Ured je u ožujku 2009. godine organizirao stručni sastanak koordinatora/ica za ravnopravnost spolova u cilju edukacije za provedbu članka 11. Zakona o ravnopravnosti spolova kojim se propisuje svim tijelima državne uprave izrada Planova djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova
 - Ured od 2006. godine, redovito svake godine organizira Koordinaciju županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova na kojoj se razmjenjuju iskustva i dobre prakse iz rada povjerenstava na županijskim i lokalnim razinama, a prisustvuju joj predstavnici/e svih 21 povjerenstava.

Stručna radna skupina koju je na inicijativu Ureda za ravnopravnost spolova oformila Agencija za odgoj i obrazovanje, izradila je *Program usavršavanja i osposobljavanja iz područja ravnopravnosti spolova za nositelje/ice odgojno-obrazovane djelatnosti* te su, u suradnji sa ženskim udrugama koje su sudjelovale u njegovoj izradi, održani pilot seminari za odgojno-obrazovne djelatnike/ce u sustavu predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja.

Izvannastavni, rodni edukacijski programi za osnovne i srednje škole se najčešće provode u suradnji s udrugama. U svom izvješću o provedbi ove mjere, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa navodi da redovito podržava i financijski podupire provedbu programa i projekata koji sadrže i teme iz područja promicanja ravnopravnosti spolova, a integrativni odgojno obrazovni sadržaji dio su programa *Odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo* u koji su uneseni i sadržaji vezani za ravnopravnost spolova.

Pravosudna akademija za sada unosi redovito ovu tematiku u programe izobrazbe pravosudnih dužnosnika i djelatnika. U prosincu 2008. organiziran je i okrugli stol pod nazivom: “Ravnopravnost spolova: primjena CEDAW-a pred hrvatskim sudovima te hrvatsko zakonodavstvo i praksa” za suce, državne odvjetnike i predstavnike/ce civilnog društva.

Za suce i državne odvjetnike u *Programu usavršavanja* na Pravosudnoj akademiji organiziraju se seminari: “Suzbijanje nasilja u obitelji – pravni kontekst”, “Europska konvencija o ljudskim pravima (EKLJP)”, a u okviru seminara “Pravo Europske unije 2”

jedna od tema je „Prikrivena diskriminacija“. Specijalističko stručno usavršavanje sadrži temu “Primjena Zakona o suzbijanju diskriminacije” koja se provodi u suradnji s Uredom za ljudska prava Vlade RH i Uredom Međunarodne organizacije za migracije te radionicu "Protiv stereotipa i diskriminacije žena – seksualni zločini u RH" u suradnji s istoimenim projektom Instituta Otvoreno društvo i Grupe za ženska prava B.a.B.e.

U okviru pretprijetnih programa Europske unije financiran je projekt “Unapređenje zakonskog okvira za rodnu jednakost” kojeg je provodio Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu a obuhvatio je i edukacije za suce, pravnike, poslodavce i političare/ke.

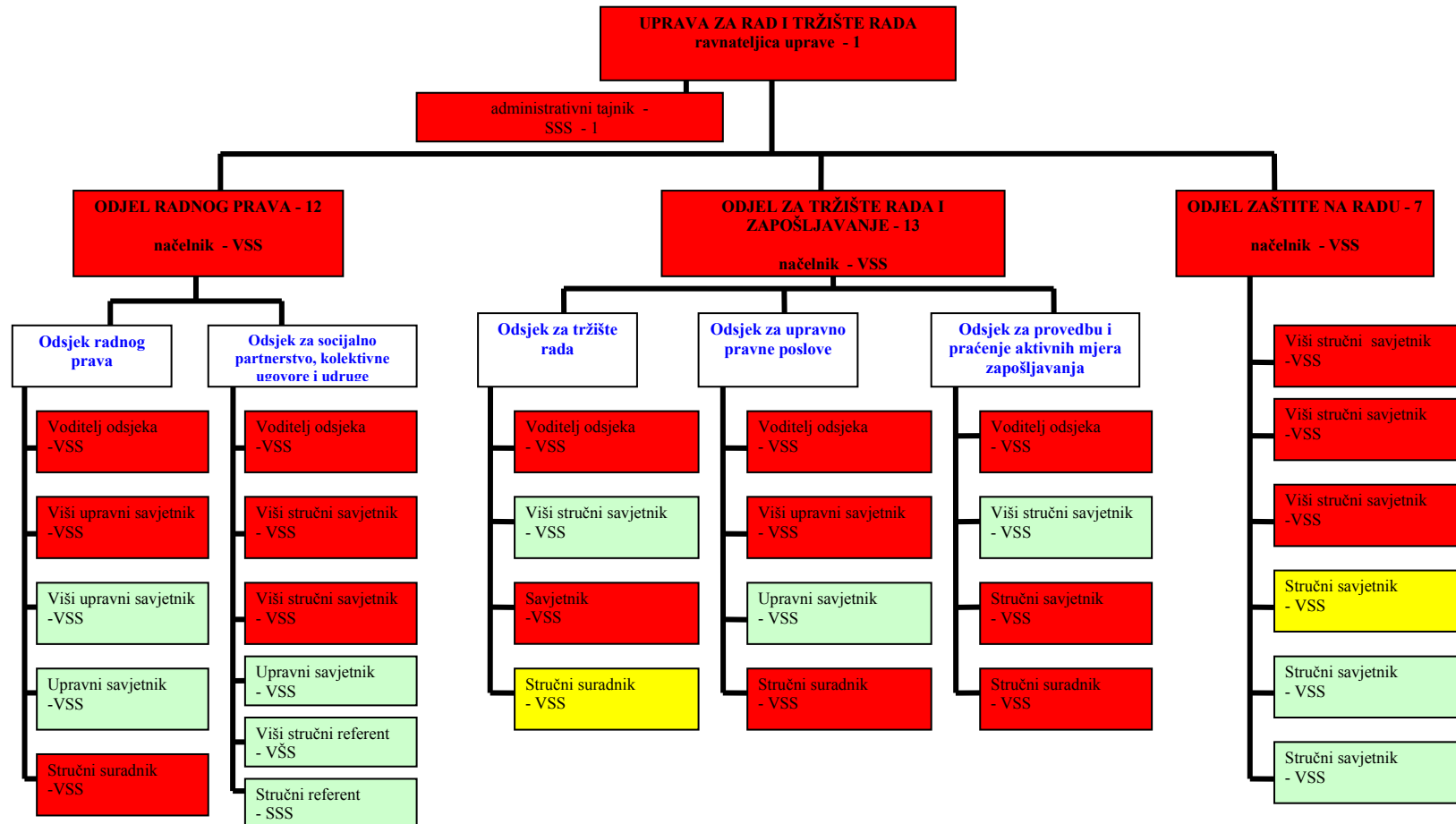
C. Sudjelovanje predstavnica Ureda na konferencijama, seminarima, okruglim stolovima u organizaciji drugih tijela i institucija u cilju promicanja znanja i osvještavanja javnosti o ravnopravnosti spolova:

Navodimo nekoliko primjera:

- U sklopu edukacije sektorskih vijeća u strukovnom obrazovanju Agencija za strukovno obrazovanje organizirala je stručni skup na kojem je predstojnica Ureda, mr.sc. Helena Štimac Radin održala predavanje na temu „Provedba Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova 2006-2010. u strukovnom obrazovanju“
- U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje održan je stručni skup za odgojno-obrazovne djelatnike na kojem je savjetnica u Uredu održala tematsko predavanje o ciljevima Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, Zadar, svibanj 2008.
- U organizaciji Ureda za udruge, u sklopu radionice „Jačanje kapaciteta predstavnika tijela državne uprave koji rade na poslovima dodjele financijskih potpora programima i projektima organizacija civilnog društva“ savjetnica u Uredu održala je predavanje o aspektu ravnopravnosti spolova kao sastavnom dijelu projekata („Ravnopravnost spolova kao „cross-cutting issue“ ili ciljano područje financijske potpore“), Stubičke Toplice, ožujak 2009.

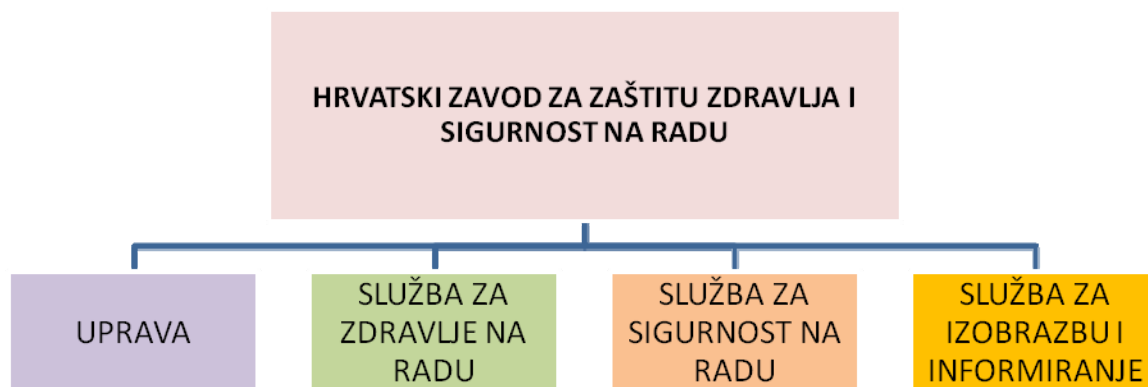
Prilog: 1

Sveukupno djelatnika u Upravi: 34

Legenda: crvene kućice – popunjena mjesta; zelene kućice –slobodna radna mjesta; žute kućice – djelatnici na određeno radno vrijeme;

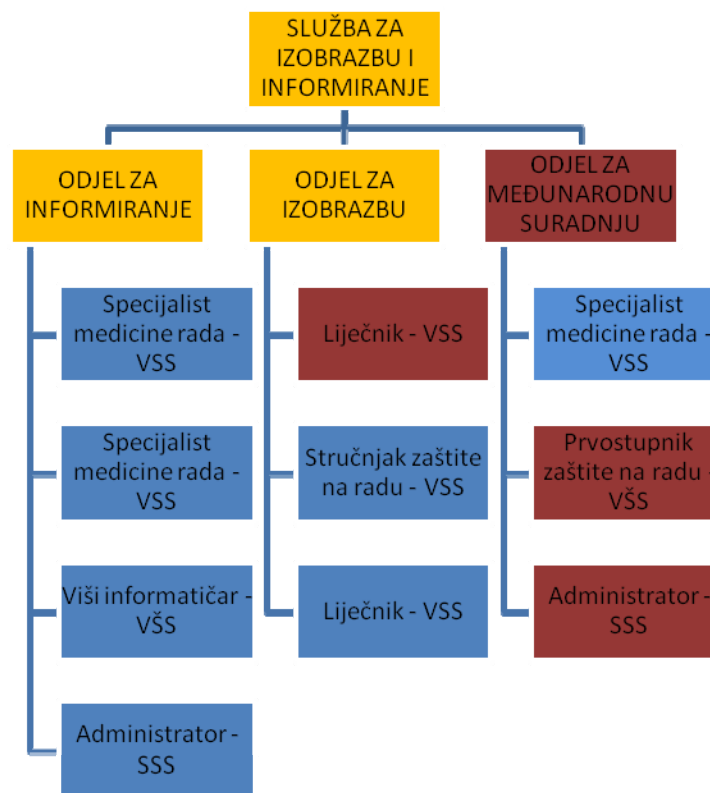
Prilog: 2

NAPOMENA:

Bordo kućice: odjeli/osoblje koji još nisu uspostavljeni/zaposleni

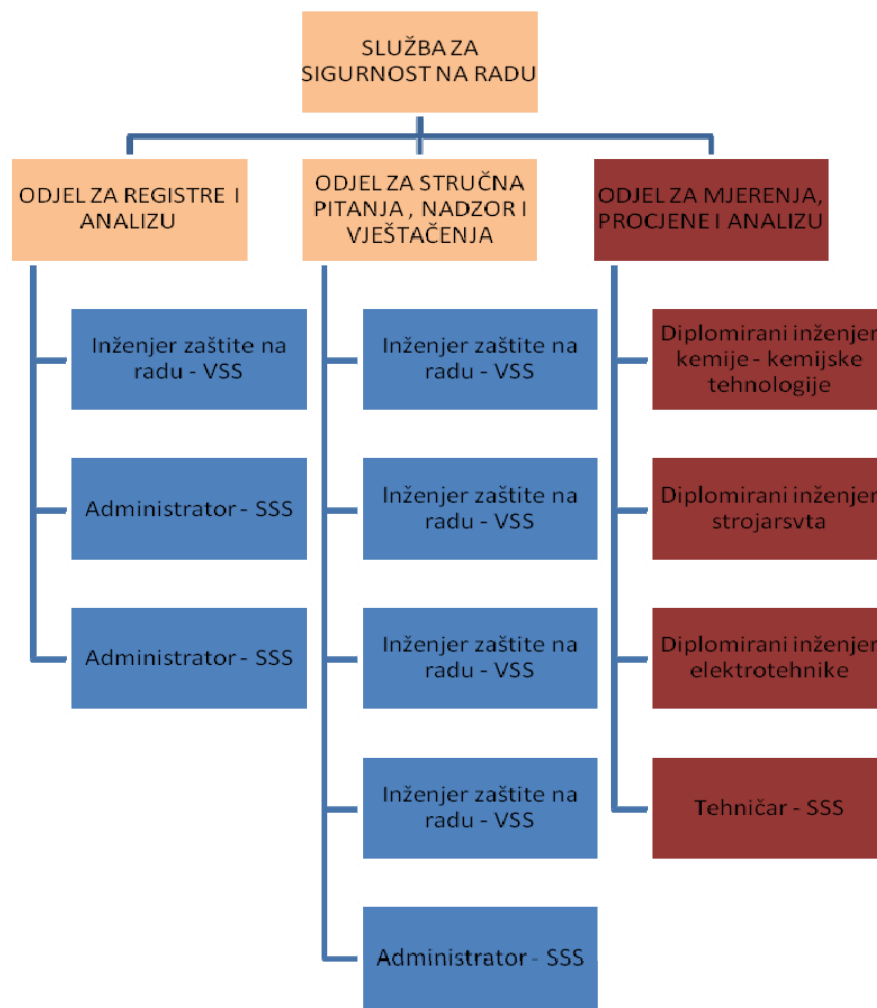
Plave kućice: zaposleno osoblje

NAPOMENA:

Bordo kućice: odjeli/osoblje koji još nisu uspostavljeni/zaposleni

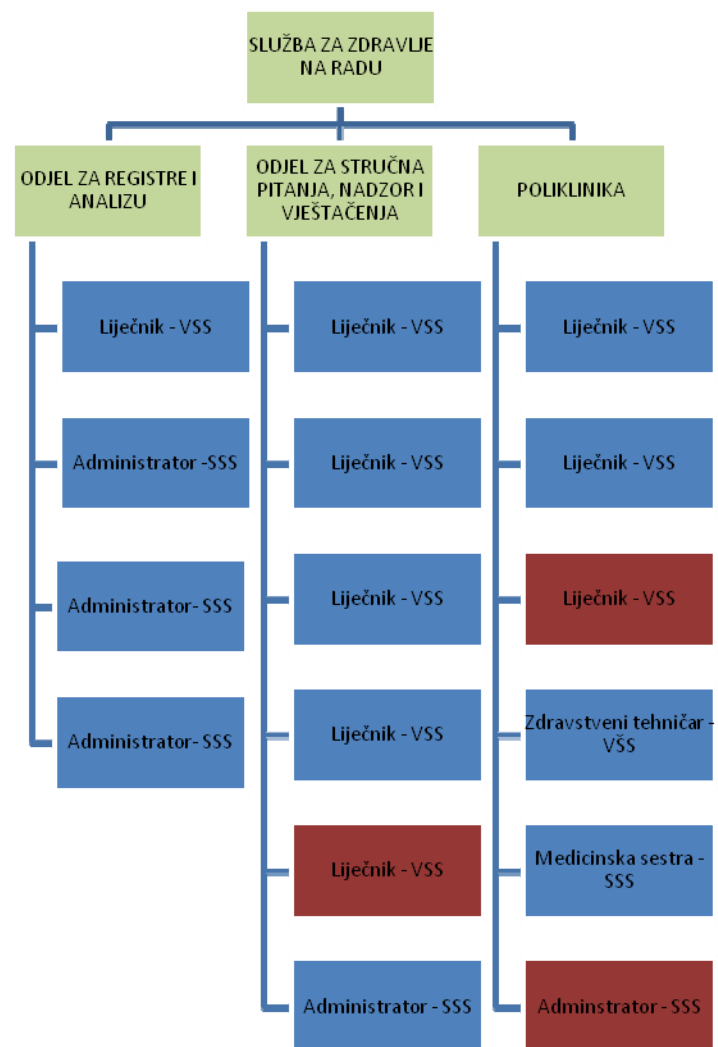
Plave kućice: zaposleno osoblje

NAPOMENA:

Bordo kućice: odjeli/osoblje koji još nisu uspostavljeni/zaposlen

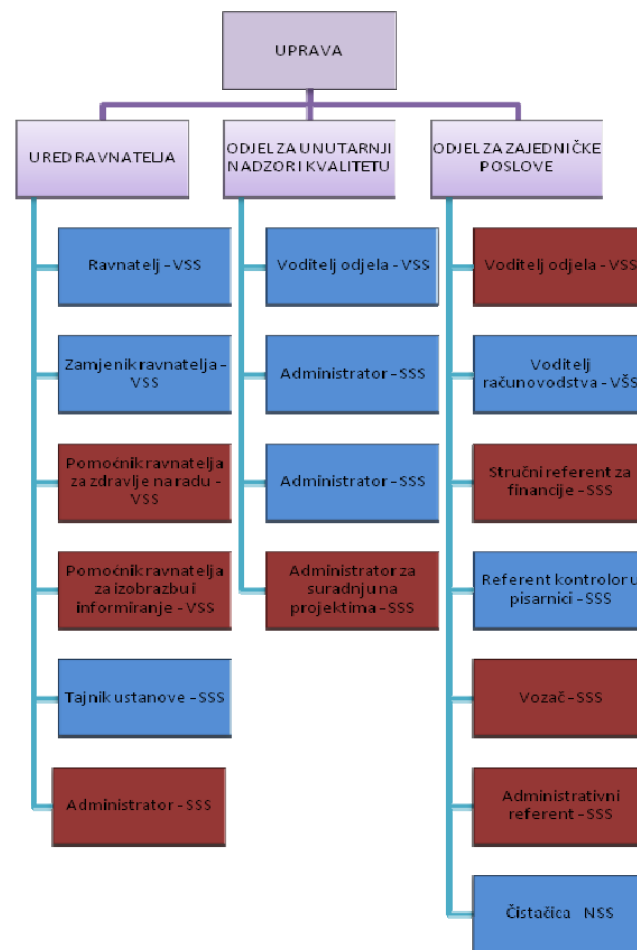
Plave kućice: zaposleno osoblje

NAPOMENA:

Bordo kućice: odjeli/osoblje koji još nisu uspostavljeni/zaposlen

Plave kućice: zaposleno osoblje

NAPOMENA:

Bordo kućice: odjeli/osoblje koji još nisu uspostavljeni/zaposlen

Plave kućice: zaposleno osoblje

Prilog 3.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

Ured ravnatelja - 801

Glavni ured - 800

Služba za obvezno zdravstveno osiguranje - 802

Služba za medicinske poslove i ugovaranje zdravstvene zaštite - 804

Služba za ekonomske poslove i poslove nadzora - 807

Služba za pravne, kadrovske i opće poslove - 811

Odjel za IT - 803

Odjel za medicinske poslove i ugovaranje - 805

Odjel za specifičnu zdravstvenu zaštitu - 806

Odjel za poslove planiranja, analitike i nabave - 808

Odjel za računovod. i izvršenje proračuna - 809

Odjel za unutarnju i vanjsku kontrolu i reviziju - 810

Odjel za pravne kadrovske i opće poslove - 812

PODRUČNA SLUŽBA ZAGREB - 820

PODRUČNA SLUŽBA RIJEKA - 840

PODRUČNA SLUŽBA OSIJEK - 850

PODRUČNA SLUŽBA SPLIT - 860

Odjel za provođenje ZZOZZR - 821

Odjel za medicinske poslove i ugovaranje - 822

Odjel za ekonomske poslove i kontrolu - 823

Odjel za provođenje ZZOZZR - 841

Odjel za medicinske poslove i ugovaranje - 842

Odjel za ekonomske poslove i kontrolu - 843

Odjel za provođenje ZZOZZR - 851

Odjel za medicinske poslove i ugovaranje - 852

Odjel za ekonomske poslove i kontrolu - 853

Odjel za provođenje ZZOZZR - 861

Odjel za medicinske poslove i ugovaranje - 862

Odjel za ekonomske poslove i kontrolu - 863

Ispostava Zagreb - 824

Ispostava Krapina - 825

Ispostava Sisak - 826

Ispostava Karlovac - 827

Ispostava Varaždin - 828

Ispostava Koprivnica - 829

Ispostava Bjelovar - 830

Ispostava Čakovec - 831

Ispostava Rijeka - 844

Ispostava Pazin - 845

Ispostava Gospić - 846

Ispostava Osijek - 854

Ispostava Vinkovci - 855

Ispostava Sl.Brod - 856

Ispostava Požega - 857

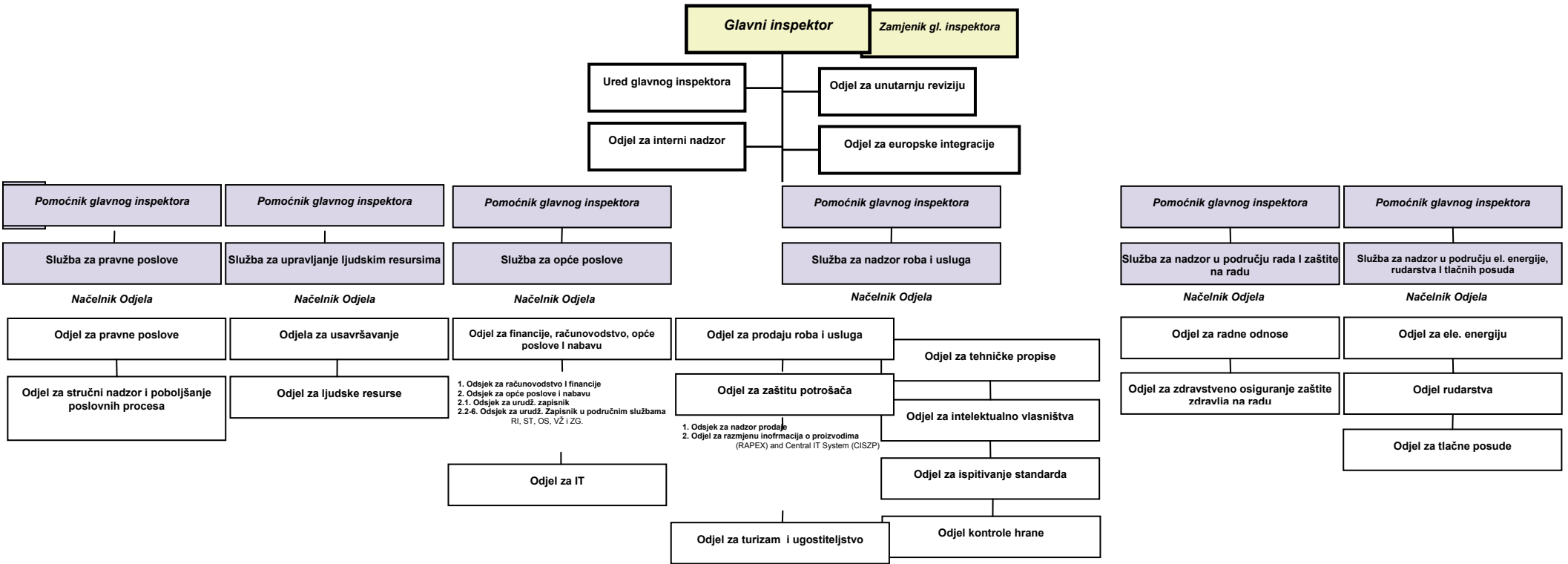
Ispostava Virovitica - 858

Ispostava Split - 864

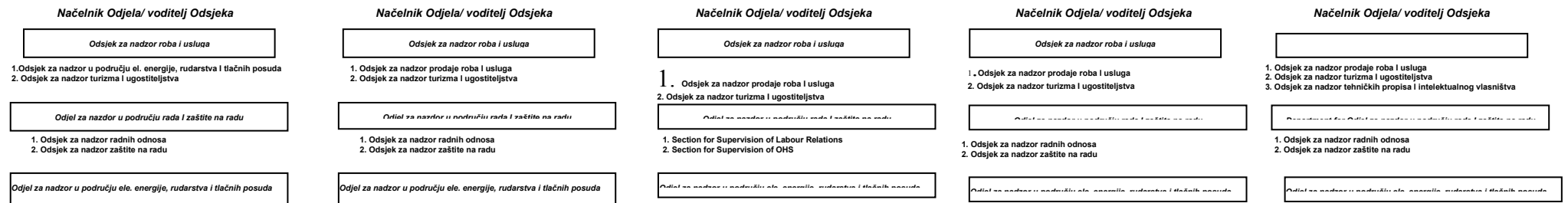
Ispostava Zadar - 865

Ispostava Šibenik - 866

Ispostava Dubrovnik - 867

P J Rijeka <i>Šef područne jedinice</i>	P J Split <i>Šef područne jedinice</i>	P J Osijek <i>Šef područne jedinice</i>	P J Varaždin <i>Šef područne jedinice</i>	P J Zagreb <i>Šef područne jedinice</i>

Ispostava- P J Rijeka

Voditelji ispostava

1. Pula
2. Poreč
3. Delnice
4. Crkvenica
5. Gospić
6. Pazin
7. Krk
8. Pag
9. Rab
10. Lošinj
11. Senj

Ispostava- P J Split

Voditelji ispostava

1. Dubrovnik
2. Metković
3. Korčula
4. Zadar
5. Šibenik
6. Makarska
7. Sinj
8. Hvar

Ispostava- P J Osijek

Voditelji ispostava

1. Đakovo
2. Vukovar
3. Vinkovci
4. Sl. Brod
5. Požega
6. Virovitica
7. Našice
8. Županja
9. Nova Gradiška

Ispostava- P J Varaždin

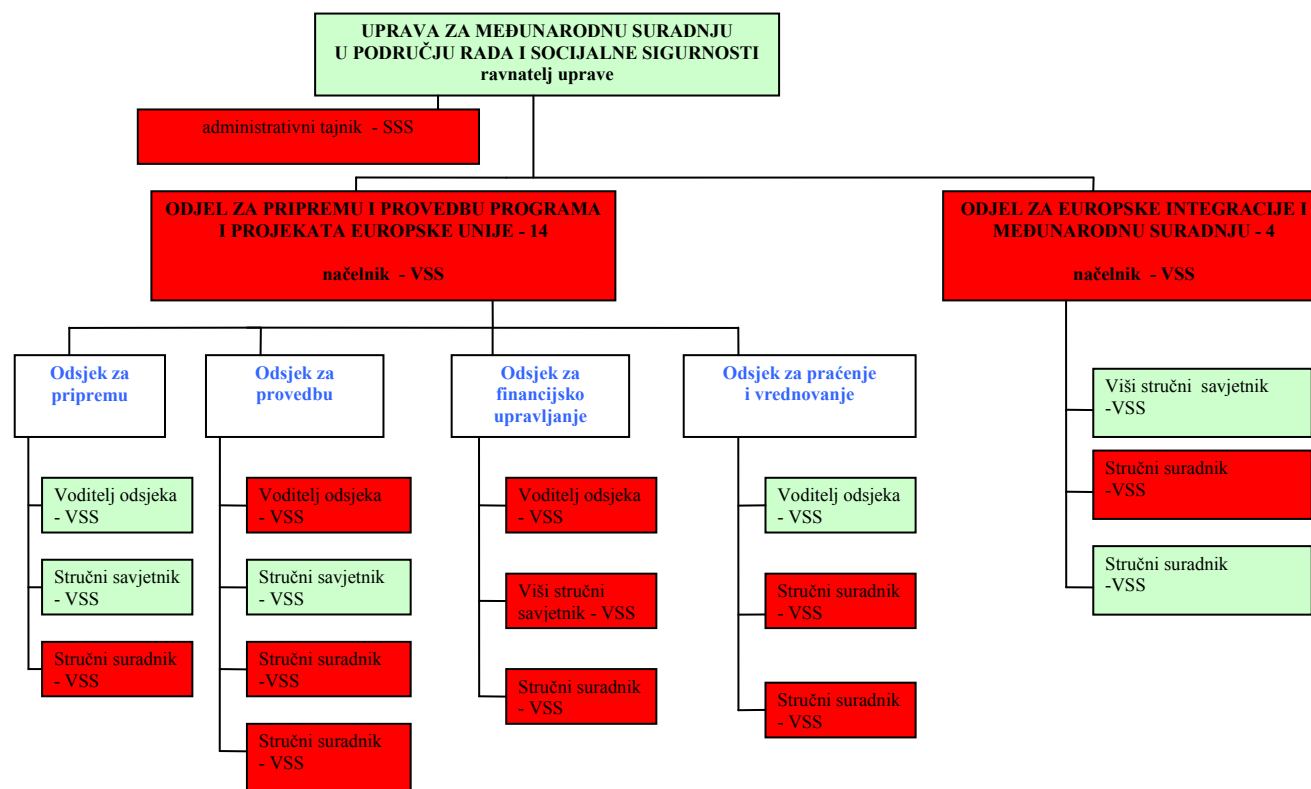
Voditelji ispostava

1. Krapina
2. Koprivnica
3. Križevci
4. Čakovec

Ispostava- P J Zagreb

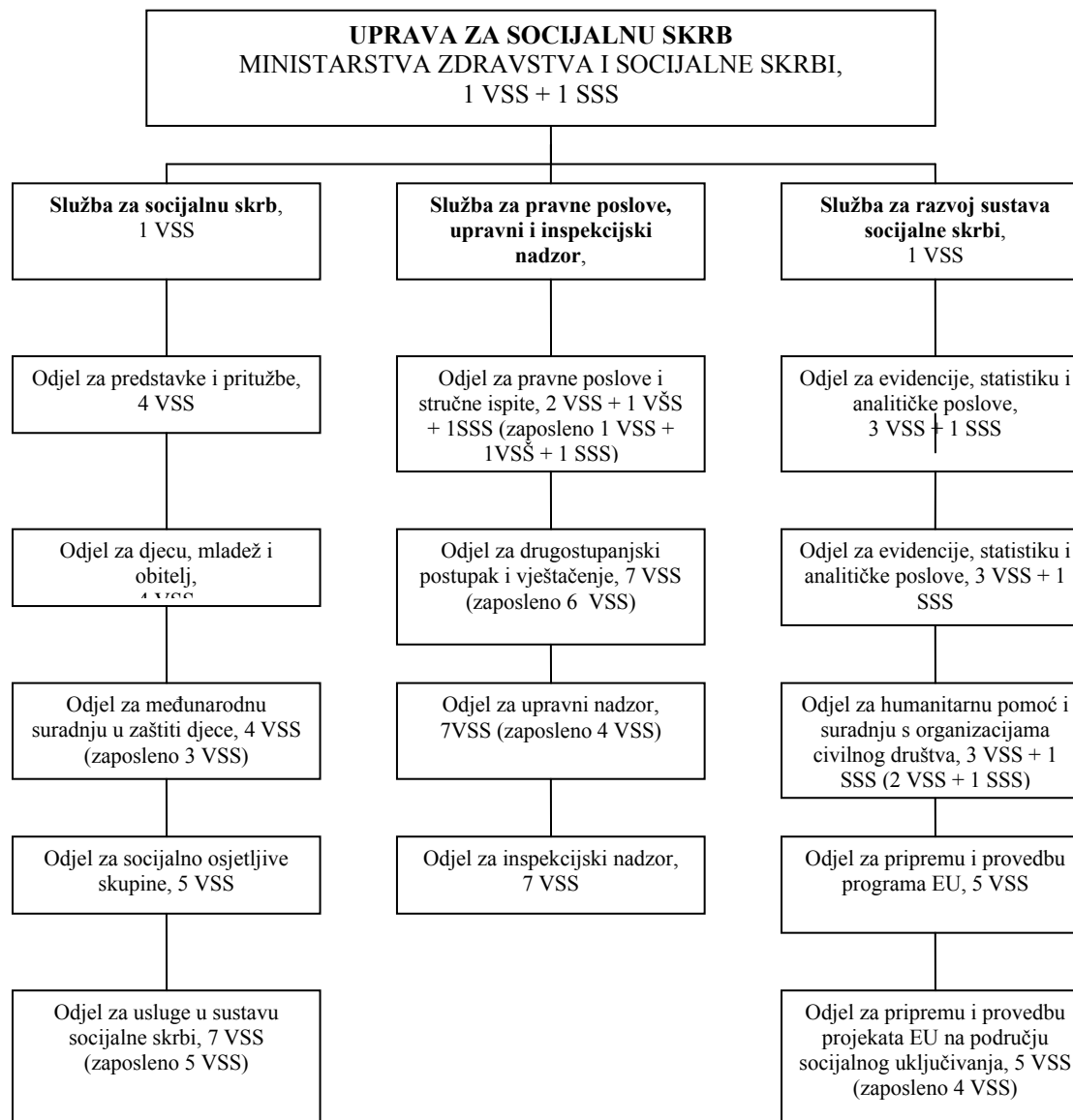
Voditelji ispostava

1. Karlovac
2. Bjelovar
3. Sisak
4. Vrbovec
5. Kutina
6. Novska
7. Daruvar

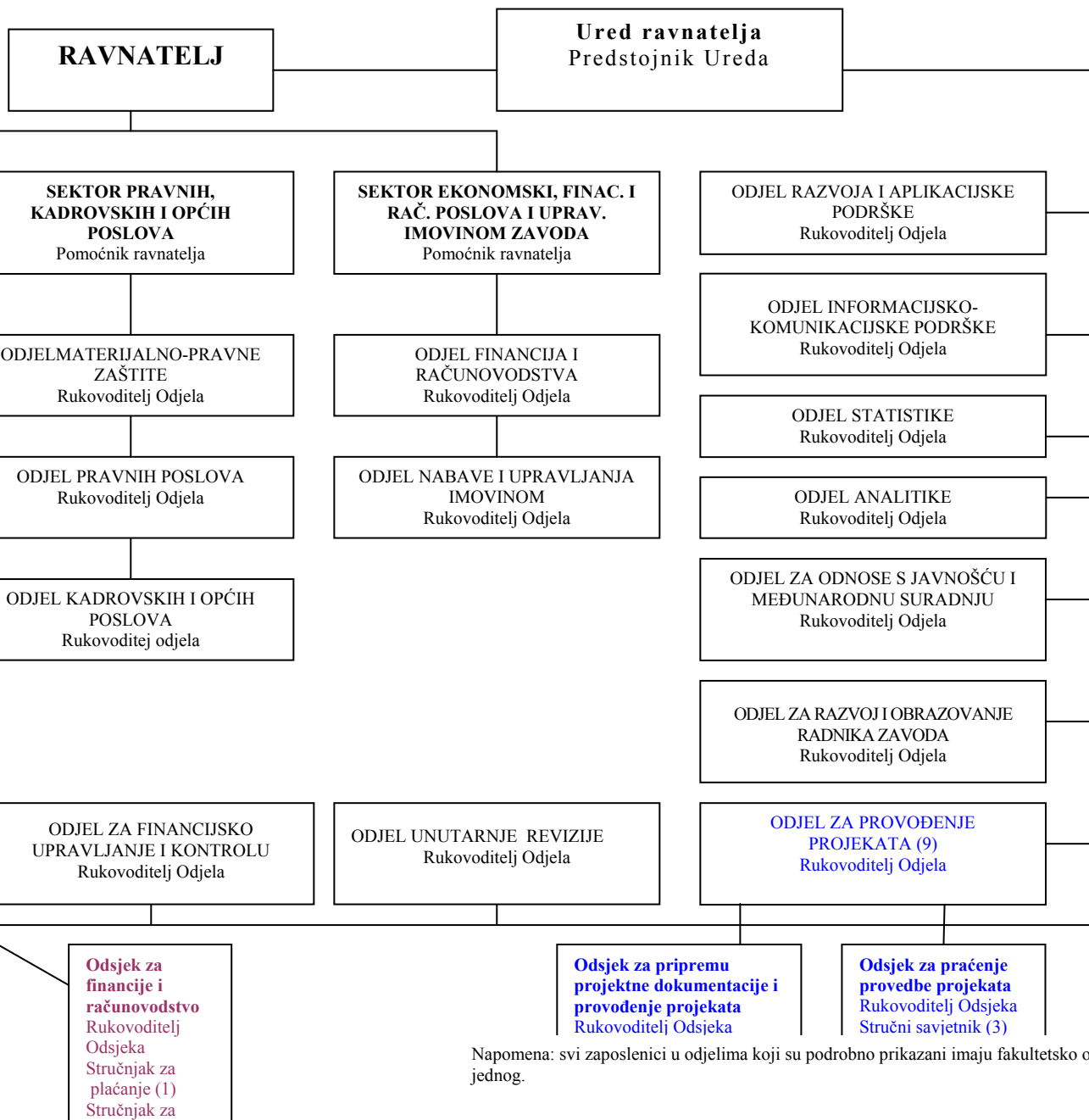
Legenda: crvene kućice – popunjena mjesta; zelene kućice –slobodna radna mjesta;

Prilog 6.

Prilog 7.

Hrvatski zavod za zapošljavanje
Središnja služba

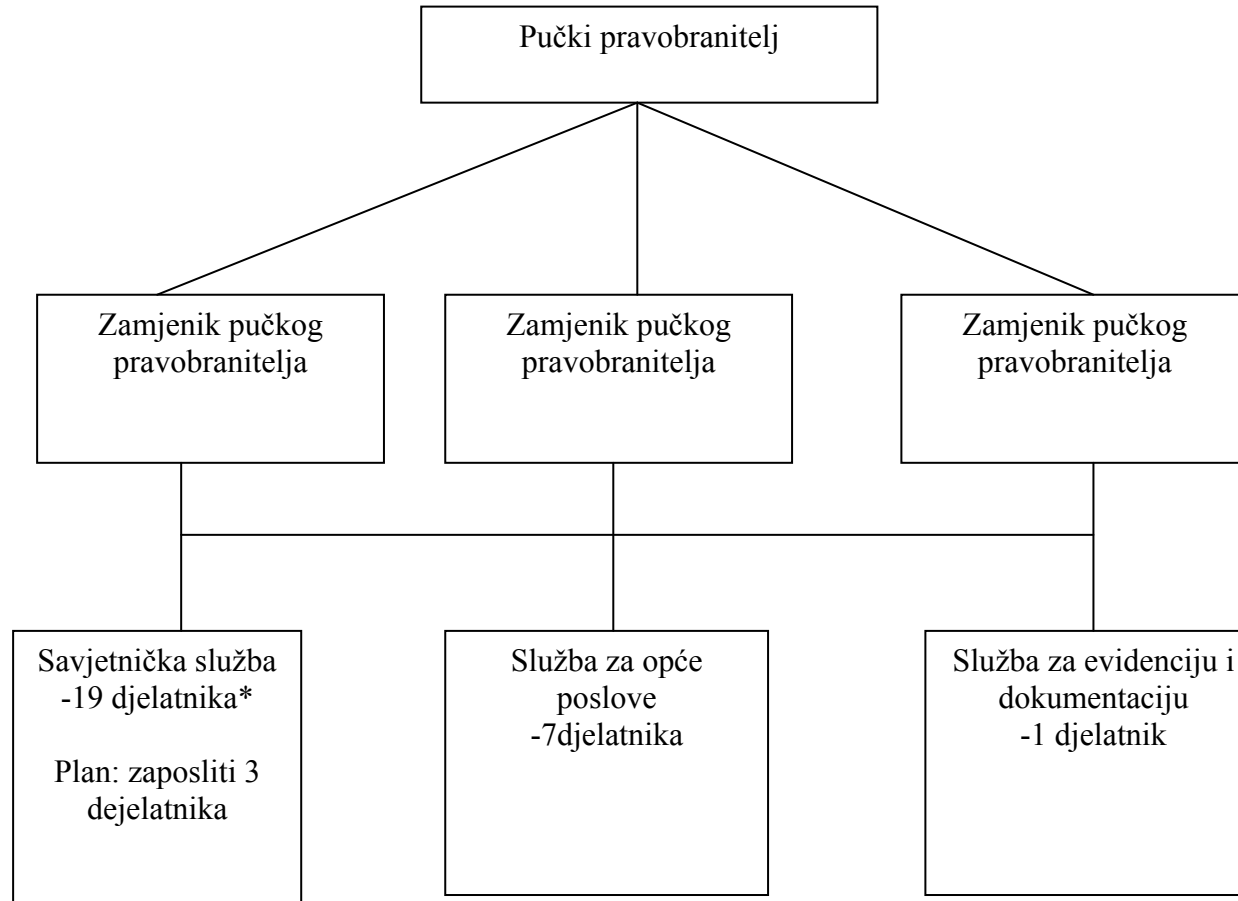
Napomena: svi zaposlenici u odjelima koji su posebno prikazani imaju fakultetsko obrazovanje osim jednog.

Prilog 8.

Ustanova odgovorna za projekt	Razdoblje aktivnosti	Trajanje	Dostupan oblik obuke /osposobljavanja	Naziv aktivnosti značajnih za financiranje projekta	Status relevantne aktivnosti projekta	Područje osposobljavanja
PROJEKTI SU NAMJENJENI SVIM USTANOVAMA UKLJUČENIM U IPA IV.komponentu/ESF (Europski socijalni fond)						
SDURF	2008		Seminari	Phare 2005 "Jačanje kapaciteta"	Dovršena	Razni seminari: Europski Project Management, PRAG training, Train-the-trainers za EPM i PRAG, Ciklus strukturalnih i kohezijskih fondova
MGRIP	2008-2009		Seminari	Phare 2006 "Jačanje administrativnih kapaciteta za upravljanje i implementaciju IPA programa/ESF "	Dovršena	Radionice o praktičnim pitanjima koja se tiču upravljanja i implementacije IPA programa I Europskog socijalnog fonda (programiranje, implementacija, praćenje, procjena, javnost)
MGRIP	2009	20. travnja–24 travnja	Studijska tura	Phare 2006 " Jačanje administrativnih kapaciteta za upravljanje i implementaciju IPA programa/ESF "	Dovršena	Studijski posjet Estoniji (Tallin i Parnu) za predstavnike Operativne strukture za ljudske potencijale (9 članova osoblja)
SDURF	2009-2010		"Peer-to-peer" seminar	Phare 2006 "Projekt Pipeline za IPA / EU strukturalne fondove"	U planu	Najuspješnije prakse i iskustva u korištenju strukturalnih i kohezijskih fondova u određenim sektorima kroz sastanke s predstavnicima istih ustanova iz država članica
SDURF	2009	2 dana	Radionica	Phare 2006 "Jačanje institucija"	Dovršena	Obuka iz programiranja i upravljanja strukturalnim/kohezijskim fondovima

Ustanova odgovorna za projekt	Razdoblje aktivnosti	Trajanje	Dostupan oblik obuke /osposobljavanja	Naziv aktivnosti značajnih za financiranje projekta	Status relevantne aktivnosti projekta	Područje osposobljavanja
SDURF	2009-2010	Otprilike 3 dana	2 radionice	Phare 2006 "Razvoj institucionalnih kapaciteta za upravljanje EU strukturalnim fondovima nakon pristupanja"	U planu	Obuka iz programiranja i upravljanja strukturalnim/kohezijskim fondovima
SDURF	2009-2010		2 radionice	Phare 2006 " Razvoj institucionalnih kapaciteta za upravljanje EU strukturalnim fondovima nakon pristupanja "	U planu	Opće i posebno zakonodavstvo značajno za postupak pripreme Operativnih programa za strukturalne fondove
SDURF	2009-2010	Otprilike 5 dana	2 radionice	Phare 2006 " Razvoj institucionalnih kapaciteta za upravljanje EU strukturalnim fondovima nakon pristupanja "	U planu	Seminar o aspektima praćenja i evaluacije, npr. o važnosti i doseg u praćenju i evaluaciji kao mehanizama politike, razumijevanju različitih vrsta indikatora, određivanju odgovarajućeg sustava indikatora i njegovom korištenju kroz razdoblje implementacije, korištenju prikladnih indikatora za integraciju horizontalnih pitanja

Prilog 9.

Ukupno zaposlenih :31

Predviđen broj zaposlenih prema dokumentu o anti-diskriminaciji: 34 (dodatno će se zaposliti 3 djelatnika u savjetničkoj službi)

-
- Trenutno od 19 zaposlenih u savjetničkoj službi 18 su savjetnici (1 koordinator za anti-diskriminaciju,i 1 stručni suradnik)

Prilog 10.

Glava/razdje 123 05

Proračunska sredstva za 2009. i 2010. godinu

123 05 PRAVOBRANITELJICA ZA OSOBE S INVALIDITETOM

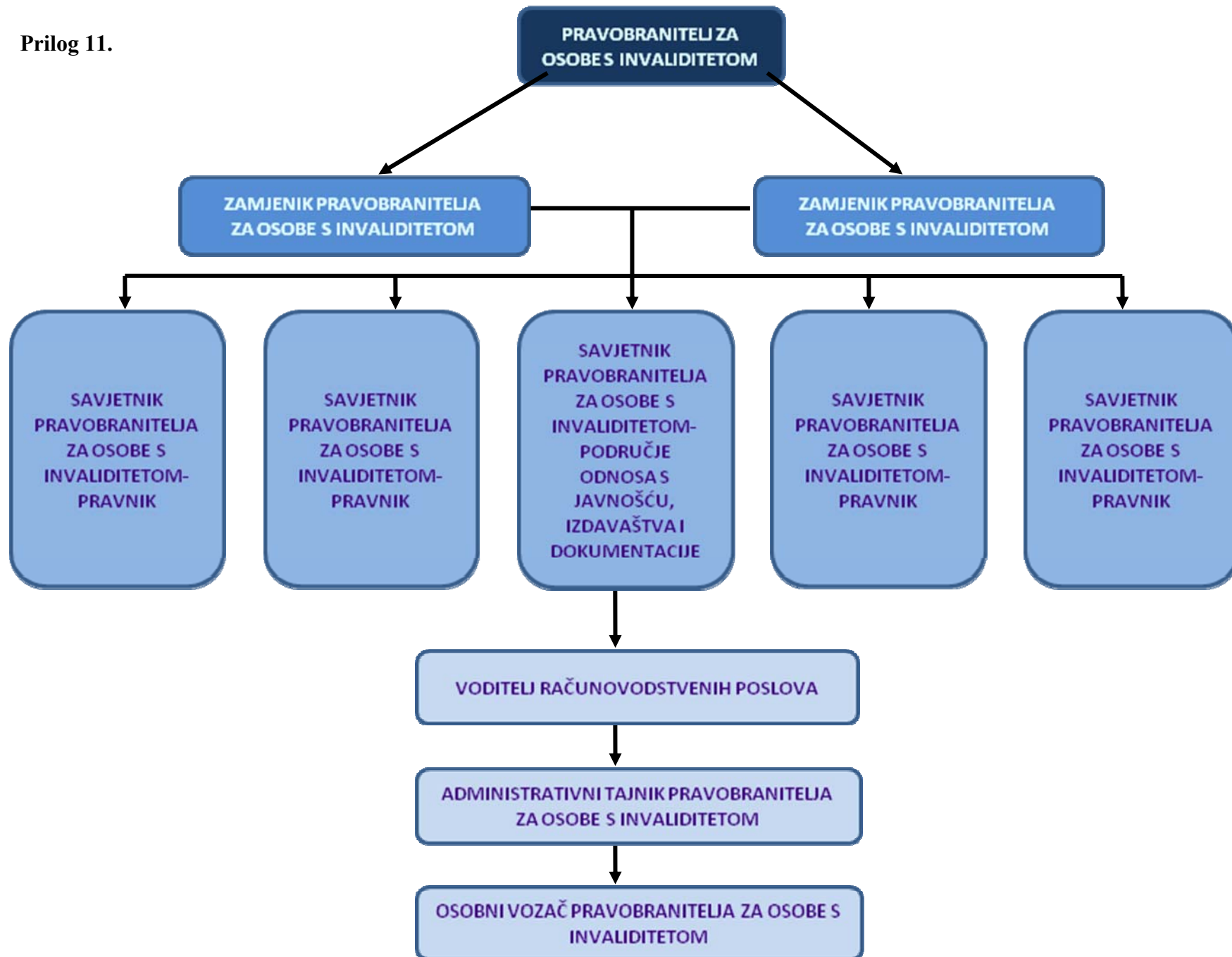
R. BR	IZVOR SRED	NAZIV AKTIVNOSTI ILI PROJEKT	ŠIFRA	FUNK. PODR	RAČUN	NAZIV RAČUNA	PLAN 2009.	PRIJEDLOG 2010.
1	2	3	4	6	7	8	9	10
1	11	Uprava I administracija						
	11		A826001	1012	3111	Plaće za redovan rad	1,679,040	1,726,053
	11		A826001	1012	3121	Ostali rashodi za zaposlene	25,625	26,343
	11		A826001	1012	3132	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	259,088	267,538
	11		A826001	1012	3133	Doprinosi za zapošljavanje	27,679	29,342
	11		A826001	1012	3211	Službena putovanja	40,000	41,920
	11		A826001	1012	3212	Naknade za prijevoz	30,600	32,069
	11		A826001	1012	3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	8,000	8,384
	11		A826001	1012	3221	Uredski material I ostali mat. rashodi	29,000	30,392
	11		A826001	1012	3223	Energija	25,000	31,200
	11		A826001	1012	3224	Materijali I dijelovi za tekuće I invest. održavanje	10,900	11,423

	11		A826001	1012	3225	Sitni inventar I auto gume	5,000	5,240
	11		A826001	1012	3231	Usluge telefona, pošte I prijevoza	84,800	88,870
	11		A826001	1012	3232	Usluge tekućeg I investicijskog održavanja	180,000	188,640
	11		A826001	1012	3233	Usluge promidžbe I informiranja	24,500	25,676
	11		A826001	1012	3234	Komunalne usluge	5,000	5,240
	11		A826001	1012	3235	Zakupnine I najamnine	92,000	96,416
	11		A826001	1012	3236	Zdravstvene I veterinarske usluge	2,500	2,620

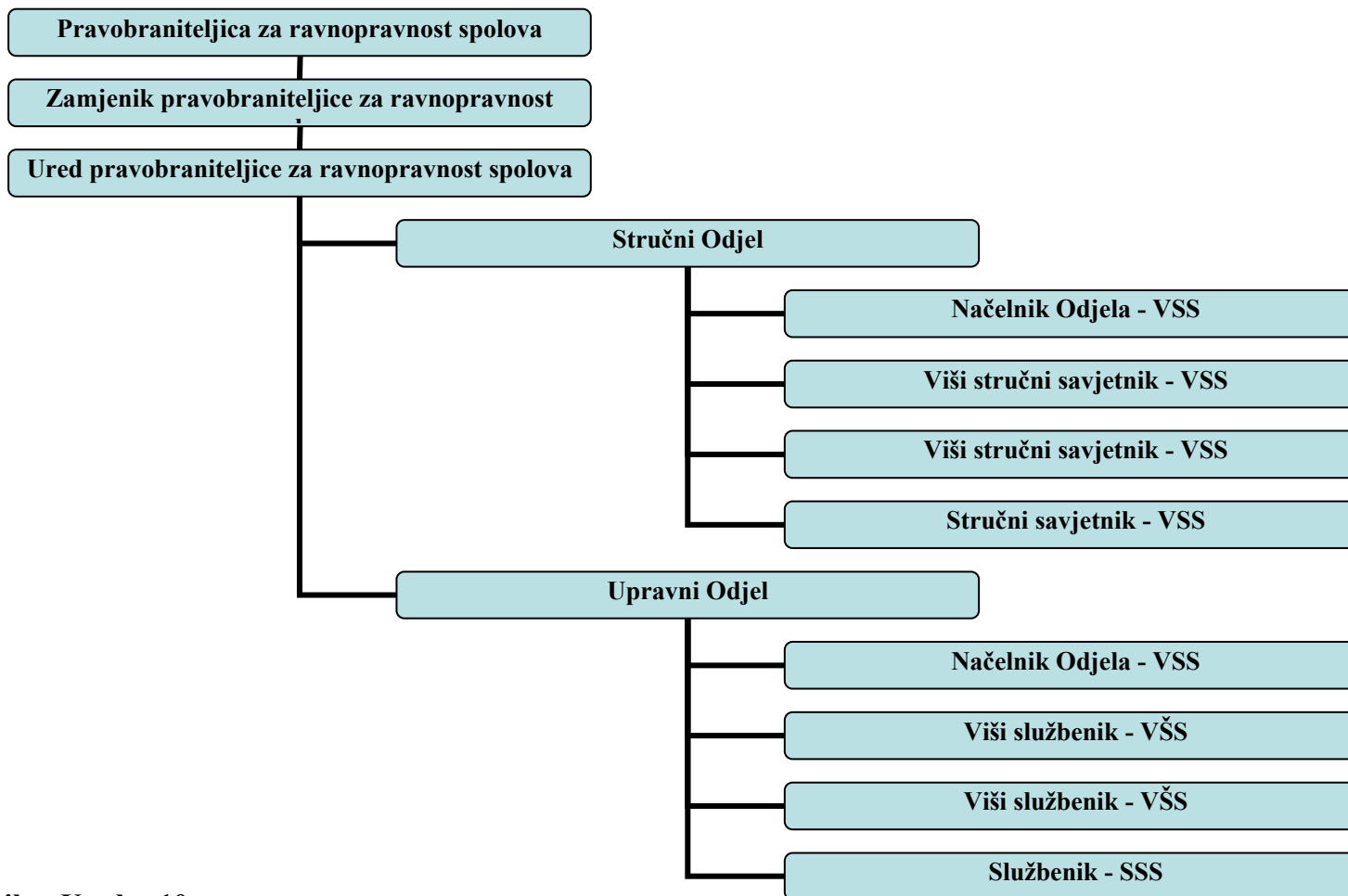
	11		A826001	1012	3237	Intelektualne I osobne usluge	277,000	291,422
	11		A826001	1012	3238	Računalne usluge	10,000	10,480
	11		A826001	1012	3239	Ostale usluge	10,000	10,480
	11		A826001	1012	3292	Premije osiguranja	8,500	8,908
	11		A826001	1012	3293	Reprezentacija	14,000	14,672
	11		A826001	1012	3294	Članarine	500	524
	11		A826001	1012	3299	Ostali nespomenuti rashodi	1,000	1,048
	11		A826001	1012	3431	Bankarske usluge I usluge pl. prometa	1,000	500
	11		A826001	1012	3433	Zatezne kamate	1,000	500
			UKUPNO				2,851,732	2,955,900

11		K826002		1012	4123	Licence	20,000	14,076
11		K826002		1012	4221	Uredska oprema I namještaj	23,000	24,334
11		K826002		1012	4222	Komunikacijska oprema	5,000	5,290
11		K826002		1012	4223	Oprema za održavanje I zaštitu	5,000	5,290
11		K826002		1012	4231	Osobni automobili	0	0
11		K826002		1012	4262	Ulaganje u računalne programe	20,000	21,160
		UKUPNO					73,000	70,150

Prilog 11.

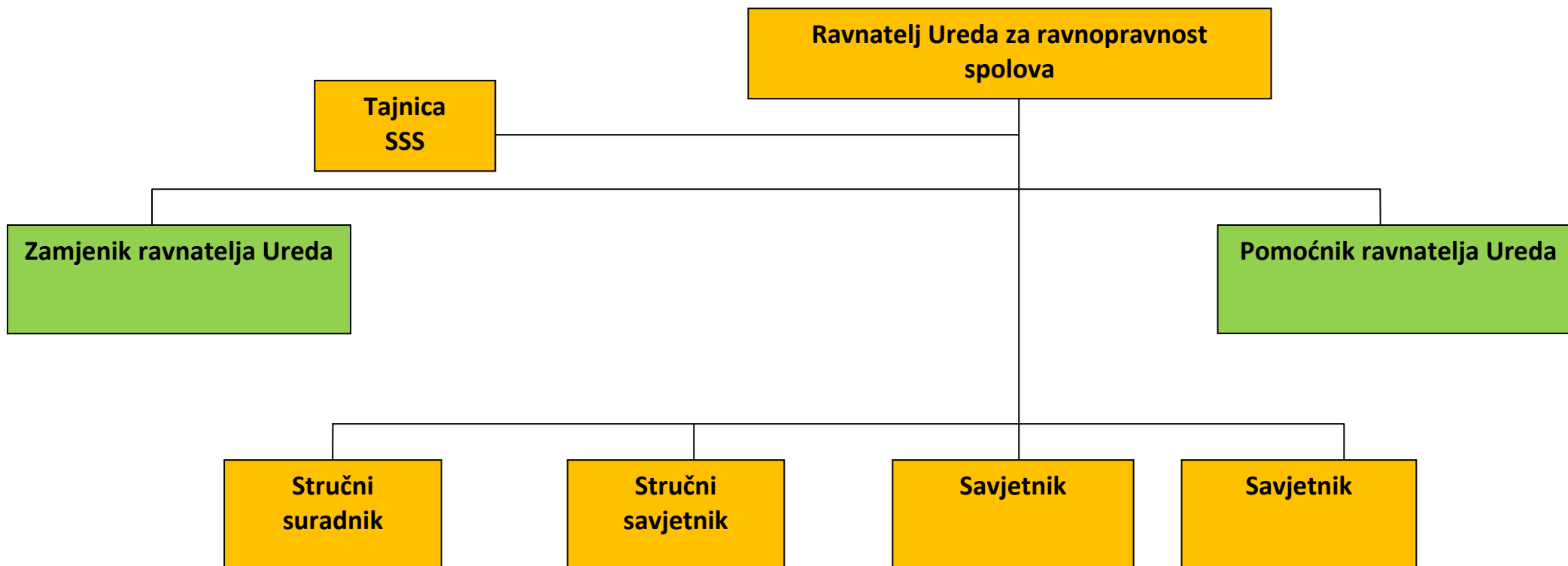

Prilog 12. – Ured pravobraniteljice ravnopravnosti spolova

Broj zaposlenih u Uredu: 10

Broj predviđenih zaposlenika: 10 (zapošljavanje dodatna 3 zaposlenika u razmatranju)

Legenda:

- Popunjena radna mjesta
- Slobodna radna mjesta predviđena sistematizacijom

Sva radna mjesta zahtijevaju VSS i fakultetsko obrazovanje osim radnog mjesta tajnice, ono zahtijeva SSS

Ured za socijalno partnerstvo
(iz Izvješća o ispunjavanju obveza za poglavlje 19.)

